Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 48

MARKIN
NƏQL ETDİYİ MÜJDƏ

GİRİŞ

«Markın nəql etdiyi Müjdə» «Allahın Oğlu İsa Məsihin Müjdəsinin başlanğıcı» bəyanatı ilə başlayır. İsa burada fəal və səlahiyyətə malik olan Şəxs kimi təsvir olunur.

Onun səlahiyyəti öyrətdiyi təlimdə, cinlərə qalib gəlməsində və insanların günahlarının bağışlanmasında aşkara çıxır. İsa Özü barəsində deyirdi ki, «Bəşər Oğlunun yer üzündə günahları bağışlamaq səlahiyyəti var» (2:10).

Mark İsadan danışarkən Onun barəsində açıq, çox qüdrətli tərzdə nəql edir. O, İsanın dediklərindən və təlimindən daha çox Onun etdiyi işləri vurğulayır. Vəftizçi Yəhyanın meydana çıxması, İsanın vəftizi və sınağa çəkilməsi barədə qısaca giriş verən müəllif dərhal İsanın şəfa vermə xidmətinə və təlim verməsinə keçir. Vaxt getdikcə İsanın ardıcılları Onu daha yaxşı başa düşür, İsanın rəqibləri isə Ona qarşı daha da çox nifrət hissi ilə dolur. Son fəsillər İsanın yer üzündə son həftəsini, xüsusilə, Onun çarmıxa çəkilməsini və dirilməsini təsvir edir.

Kitabın məzmunu:

1:1-13 Müjdənin başlanğıcı
1:14-9:50 İsanın Qalileyada ictimai xidməti
10:1-52 Qalileyadan Yerusəlimə
11:1-15:47 İsanın Yerusəlimdəki son günləri
16:1-8 İsanın dirilməsi
16:9-20 Dirilmiş Rəbbin görünməsi və göyə qaldırılması

Vəftizçi Yəhyanın gəlişi

(Mat. 3:1-12; Luka 3:1-18; Yəh. 1:19-28)

1 1 Allahın Oğlu İsa Məsihin Müjdəsinin başlanğıcı.
2 Yeşaya peyğəmbərin kitabında belə yazılıb:
«Budur, Sənin önündə Öz elçimi
göndərirəm.
O Sənin yolunu hazırlayacaq.
3 Səhrada nida edənin səsi gəlir:
“Rəbbin yolunu hazırlayın,
Onun keçəcəyi yerləri düz edin”».
4 Yazıldığı kimi vəftiz edən Yəhya
çöldə meydana çıxdı. O, insanların
günahlarının bağışlanması üçün onla-

1:2 *Mal. 3:1* **1:3** *Yeş. 40:3*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 49

rın tövbə edib vəftiz olunmasını vəz
edirdi. **5**Bütün Yəhudeya diyarından
olanlar və Yerusəlim sakinlərinin
hamısı onun yanına gəlirdi. Onlar gü-
nahlarını etiraf edərək onun tərəfin-
dən İordan çayında vəftiz olunur-
dular. **6**Yəhya dəvə yunundan paltar
geymiş, belinə dəri qurşaq bağlamışdı,
çəyirtkə və çöl balı yeyirdi.

7Yəhya belə vəz edirdi: «Məndən
sonra məndən daha Qüdrətlisi gəlir.
Mən əyilib Onun çarıqlarının ba-
ğını açmağa belə, layiq deyiləm.
8Mən sizi su ilə vəftiz etdim, amma
O sizi Müqəddəs Ruhla vəftiz edə-
cək».

İsanın vəftiz olunması və sınağa çəkilməsi

(Mat. 3:13-4:11; Luka 3:21-22; 4:1-13)

9O günlərdə İsa Qalileyanın Naza-
ret şəhərindən gəlib Yəhya tərəfindən
İordan çayında vəftiz olundu. **10**İsa
sudan çıxan kimi göylərin yarıldığını
və Ruhun göyərçin kimi Öz üzərinə
endiyini gördü. **11**Göylərdən bir səda
gəldi: «Sən Mənim sevimli Oğlumsan,
Səndən razıyam».

12Ruh dərhal İsanı səhraya çəkib-
apardı. **13**O, səhrada qırx gün qaldı və
bu müddət ərzində Şeytan tərəfindən
sınağa çəkilirdi. İsa vəhşi heyvanlar
arasında idi və mələklər Ona xidmət
edirdi.

İsa xidmətinə başlayır

(Mat. 4:12-17; Luka 4:14-15)

14Yəhya həbs olunandan sonra İsa
Qalileyaya gəlib Allahın Müjdəsini[a]
vəz edirdi: **15**«Vaxt yetişib, Allahın
Padşahlığı yaxınlaşıb. Tövbə edin və
Müjdəyə inanın».

İlk şagirdlər

(Mat. 4:18-22; Luka 5:1-11)

16İsa Qalileya gölünün sahilindən
keçərkən suya tor atan Şimonu və
qardaşı Andreyi gördü. Bu adamlar
balıqçı idi. **17**İsa onlara dedi: «Ardım-
ca gəlin, Mən sizi elə balıqçı edəcəyəm
ki, insan tutacaqsınız». **18**Onlar dərhal
torları kənara atıb Onun ardınca
getdilər. **19**İsa bir az irəli gedib Zavday
oğlu Yaqubu və qardaşı Yəhyanı gör-
dü. Onlar qayıqda torlarını düzəldir-
dilər. **20**İsa dərhal onları çağırdı. Onlar
da qayıqda olan ataları Zavdayı və
muzdlu işçiləri qoyub Onun ardınca
getdilər.

İsa Kefernahum sinaqoqunda natəmiz ruhu qovur

(Luka 4:31-37)

21Onlar Kefernahuma gəldilər.
Şənbə günü İsa sinaqoqa girib təlim
öyrətməyə başladı. **22**Onun təliminə
təəccüblənirdilər, çünki onlara ilahiy-
yatçılar kimi deyil, səlahiyyət sahibi
kimi təlim öyrədirdi. **23**Həmin vaxt
onların sinaqoqunda natəmiz ruha
tutulmuş bir nəfər var idi. O çığırdı:
24«Ey Nazaretli İsa, bizdən nə istə-
yirsən? Bizi məhv etməyəmi gəlmisən?
Mən bilirəm, Sən Kimsən: Allahın
Müqəddəsisən!» **25**Amma İsa ona qa-
dağan edib dedi: «Sus və bu adamdan
çıx!» **26**Natəmiz ruh bu adamı sarsıdıb
bərkdən çığıraraq ondan çıxdı. **27**Ha-
mını heyrət bürüdü və onlar bir-birin-
dən soruşdular: «Bu nədir? Səla-

---

a **1:14** *Allahın Müjdəsini* – bəzi əlyazmalarda *Allahın Padşahlığının Müjdəsini.*
1:6 *2Pad. 1:8* **1:11** *Zəb. 2:7; Yeş. 42:1; Mat. 3:17; 12:18; Mark 9:7; Luka 3:21-22*
1:15 *Mat. 3:1-2* **1:22** *Mat. 7:28-29*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 50

hiyyətli yeni bir təlimdir! O, natəmiz
ruhlara belə, əmr edir və bunlar da
Ona itaət edirlər». 28İsa haqqında
xəbər dərhal Qalileya bölgəsinin hər
tərəfinə yayıldı.

İsa çox adama şəfa verir

(Mat. 8:14-17; Luka 4:38-41)

29Onlar sinaqoqdan çıxan kimi
Yaqub və Yəhya ilə birgə Şimon və
Andreyin evinə getdilər. 30Şimonun
qayınanası qızdırma içində yatırdı.
Bunu dərhal İsaya xəbər verdilər. 31İsa
xəstənin yanına gəlib əlindən tutaraq
onu qaldırdı və qadının qızdırması
düşdü. Qadın onlara xidmət etməyə
başladı.

32Axşam gün batanda bütün xəstə-
ləri və cinə tutulmuşları İsanın
yanına gətirdilər. 33Bütün şəhər
əhalisi qapının yanına yığıldı. 34İsa
müxtəlif xəstəliyə tutulan çox adama
şəfa verdi və bir çox cinləri qovdu.
Amma cinlərə danışmağa izin ver-
mədi, çünki onlar İsanın Kim ol-
duğunu bilirdilər.

İsa vəzini davam etdirir

(Luka 4:42-44)

35Səhər alaqaranlıqda İsa qalxıb
evdən çıxdı və kimsəsiz bir yerə gedib
orada dua etdi. 36Şimon və onun
yanındakılar İsanın ardınca düşdülər.
37Onu tapıb dedilər: «Hamı Səni axta-
rır». 38İsa onlara dedi: «Gəlin başqa
yerlərə – ətrafdakı şəhərlərə gedək və
orada da vəz edim, çünki Mən bunun
üçün gəlmişəm». 39Beləliklə, İsa onla-
rın sinaqoqlarında vəz edərək və cin-
ləri qovaraq bütün Qalileyanı gəzib-
dolaşdı.

İsa cüzamlıya şəfa verir

(Mat. 8:1-4; Luka 5:12-16)

40Bir gün cüzamlı bir adam İsanın
yanına gəldi və diz çöküb yalvardı:
«Əgər istəsən, məni pak edə bilərsən».
41İsanın ona rəhmi gəldi. Əlini uzadıb
ona toxundu və dedi: «İstəyirəm, pak
ol!» 42Dərhal bu adam cüzamdan
sağalıb pak oldu, 43İsa o an onu yola
salıb ciddi tapşıraraq 44belə dedi: «Bax
heç kəsə bir söz demə, lakin get, özünü
kahinə göstər. Hər kəsə şəhadət olsun
deyə cüzamdan paklandığın üçün Mu-
sanın buyurduğu təqdimləri apar».
45Lakin o çıxıb bu sözü vəz edərək hər
yanda yaymağa başladı. Ona görə də
İsa artıq heç bir şəhərə açıq girə
bilmirdi, amma kənarda, kimsəsiz
yerlərdə qalır və adamlar hər tərəfdən
Onun yanına gəlirdi.

İsa iflicə şəfa verir

(Mat. 9:1-8; Luka 5:17-26)

2 1Bir neçə gün sonra İsa yenə
Kefernahuma gələndə Onun evdə
olma xəbəri yayıldı. 2O qədər çox
adam yığıldı ki, qapının yanında
durmağa belə, yer qalmamışdı. İsa
onlara kəlamı vəz edirdi. 3Adamlar
dörd nəfərin daşıdığı bir iflici Onun
yanına gətirdilər. 4Amma böyük
izdihama görə onu İsaya yaxın gətirə
bilmədilər. Ona görə də İsa olan evin
damını söküb yer açandan sonra iflici
yatdığı döşəklə birgə aşağı endirdilər.
5İsa onların imanını görəndə iflic olan
adama dedi: «Oğlum, günahların
bağışlandı». 6Lakin orada oturan bəzi
ilahiyyatçılar ürəklərində belə düşün-
dülər: 7«Bu Adam niyə belə danışır?

1:39 *Mat. 4:23; 9:35* **1:44** *Lev. 14:1-32*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 51

Bu ki küfrdür! Tək Allahdan başqa gü-
nahları kim bağışlaya bilər?» 8İsa
dərhal onların ürəyində nə fikirləş-
diyini ruhən dərk edib dedi: «Niyə
ürəyinizdə belə düşünürsünüz? 9Bax
hansı daha asandır? İflicə "günahların
bağışlandı" deməkmi, yoxsa "Qalx,
döşəyini götür və yeri!" demək?
10Lakin siz bilin ki, Bəşər Oğlunun yer
üzündə günahları bağışlamaq səlahiy-
yəti var» və iflicə dedi: 11«Sənə deyi-
rəm, qalx, döşəyini götür və evinə get!»
12Xəstə qalxdı və dərhal döşəyini
götürərək hamının qarşısında çıxıb
getdi. Hamı mat qaldı və Allahı izzət-
ləndirib dedi: «Biz heç vaxt belə şey
görməmişik».

Levi şagirdlərə qoşulur

(Mat. 9:9-13; Luka 5:27-32)

13İsa yenə gölün sahilinə çıxdı.
Bütün izdiham Onun yanına toplaşdı
və O, camaata təlim öyrədirdi. 14Yolu
keçəndə vergi yığılan yerdə oturan
Halfay oğlu Levini görüb ona dedi:
«Ardımca gəl». O da durub İsanın
ardınca getdi.

15İsa Levinin evində süfrəyə oturan-
da bir çox vergiyığanlarla günahkarlar
gəlib Onunla və şagirdləri ilə birgə
oturdular. Çünki İsanın ardınca ge-
dənlər çox idi. 16Fariseylərdən olan
ilahiyyatçılar[a] İsanın günahkarlar və
vergiyığanlarla birgə yemək yediyini
görüb Onun şagirdlərinə dedilər: «O
niyə vergiyığanlar və günahkarlarla
birgə yemək yeyir?»[b] 17İsa bunu eşi-
dəndə onlara dedi: «Sağlamların deyil,
xəstələrin həkimə ehtiyacı var. Mən
salehləri deyil, günahkarları çağırmaq[c]
üçün gəlmişəm».

Oruc barəsində sual

(Mat. 9:14-17; Luka 5:33-39)

18Yəhyanın şagirdləri və fariseylər
oruc tuturdular. Bəzi adamlar İsanın
yanına gəlib soruşdular: «Nə üçün
Yəhyanın şagirdləri və fariseylərin
şagirdləri oruc tutur, amma Sənin
şagirdlərin oruc tutmur?» 19İsa
onlara cavab verdi: «Bəy yanlarında
olanda sağdışı və soldışı oruc tutar-
mı? Nə qədər ki bəy onların yanın-
dadır, onlar oruc tutmazlar. 20Lakin
bəyin onların arasından aparılacağı
günlər gələcək və o zaman oruc tuta-
caqlar.

21Heç kim köhnə paltara təzə
parçadan yamaq vurmaz. Yoxsa təzə
yamaq köhnə paltardan qopar və
yırtıq daha pis olar. 22Heç kim təzə
şərabı köhnə tuluqlara doldurmaz.
Yoxsa şərab tuluqları partladar, həm
şərab, həm də tuluqlar zay olar. Təzə
şərab təzə tuluqlara doldurulmalı-
dır».

Şənbə günü haqqında təlim

(Mat. 12:1-8; Luka 6:1-5)

23Bir Şənbə günü İsa taxıl zəmiləri
arasından keçirdi. Şagirdləri yoldan
keçərkən sünbülləri qırmağa başladı-
lar. 24Fariseylər Ona dedilər: «Bəs ni-
yə onlar Şənbə günü qadağan olunan
işləri görürlər?» 25İsa onlara dedi:
«Davud və yanındakılar ac və möhtac
olanda nə etdiklərini heç oxumamı-
sınızmı? 26O, baş kahin Evyatarın döv-
ründə Allahın evinə girdi; kahinlərdən
başqa heç kəsə yeməyə icazə verilmə-

a **2:16** *Fariseylərdən olan ilahiyyatçılar* – bəzi əlyazmalarda *İlahiyyatçılar və fariseylər.*
b **2:16** *Yemək yeyir* – bəzi əlyazmalarda *yeyib-içir.*
c **2:17** *Çağırmaq* – bəzi əlyazmalarda *tövbəyə çağırmaq.*
2:23 *Qanun. 23:25* **2:25-26** *Lev. 24:9; 1Şam. 21:1-6*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 52

yən təqdis çörəklərini yedi, yanındakılara da verdi». **27**Sonra İsa onlara dedi: «İnsan Şənbə günü üçün deyil, Şənbə günü insan üçün yaradılıb. **28**Bax Bəşər Oğlu Şənbə gününün də Sahibidir».

Əli qurumuş adamın şəfası

(Mat. 12:9-14; Luka 6:6-11)

3 **1**İsa yenə də sinaqoqa girdi. Orada əli qurumuş bir adam var idi. **2**Bəzi adamlar İsanı ittiham etmək məqsədi ilə Ona göz qoyurdular ki, görsünlər, bu adama Şənbə günü şəfa verəcək ya yox. **3**İsa əli qurumuş adama dedi: «Qabağa çıx!» **4**Sonra İsa onlara dedi: «Hansına icazə var, Şənbə günü yaxşılıq, yoxsa pislik etməyə, kiminsə canını xilas etməyə, yoxsa öldürməyə?» Onlarsa susurdu. **5**İsa ətrafındakılara qəzəblə baxdı və onların inadkar ürəkli olduqlarına görə kədərlənib o adama dedi: «Əlini uzat!» O, əlini uzatdı və əli əvvəlki halına qayıtdı. **6**Fariseylər çıxıb İsanı necə məhv etmək barədə dərhal hirodçularla məsləhətləşdilər.

İsa xəstələrə şəfa verir

(Mat. 4:24-25; Luka 6:17-19)

7İsa şagirdləri ilə birgə gölün bir tərəfinə çəkildi. Onun ardınca isə Qalileyadan böyük izdiham gəldi. **8**İsanın etdiklərini eşidəndə Onun yanına Yəhudeyadan, Yerusəlimdən, İdumeyadan, İordan çayının o biri tayından, Sur və Sidon bölgəsindən çoxlu adam gəldi. **9**İsa izdiham Onu sıxışdırmasın deyə şagirdlərindən xahiş etdi ki, Onun üçün bir qayıq hazırlasınlar. **10**Çünki O, çox adama şəfa vermişdi. Buna görə bütün xəstələr Ona toxunmaq üçün can atırdılar. **11**Natəmiz ruhlar İsanı görəndə önündə yerə sərilib ucadan çığırırdılar: «Sən Allahın Oğlusan!» **12**Lakin İsa onlara qadağan etdi ki, Onun kim olduğunu deməsinlər.

On İki şagird

(Mat. 10:1-4; Luka 6:12-16)

13İsa dağa çıxaraq Özü istədiyi adamları yanına çağırdı və onlar yanına gəldilər. **14**İsa on iki nəfəri həvari adlandıraraq[a] təyin etdi ki, bu adamlar Onun yanında olsun, həm də onları vəz etməyə göndərsin, **15**həmçinin cinləri qovmaq[b] səlahiyyətinə malik olsunlar. **16**Beləliklə, İsa bu on iki nəfəri təyin etdi: Peter adlandırdığı Şimon, **17**Bene-Rageş, yəni «İldırım oğulları» adlandırdığı Zavday oğlu Yaqub və Yaqubun qardaşı Yəhya, **18**Andrey, Filip, Bartalmay, Matta, Tomas, Halfay oğlu Yaqub, Tadday, Kənançı[c] Şimon **19**və İsaya xəyanət edən Yəhuda İskaryot.

İsa və Baal-Zevul

(Mat. 12:22-32; Luka 11:14-23)

20Sonra İsa evə getdi.[d] Yenə də izdiham yığıldığına görə onlar yeməyə belə, imkan tapa bilmədilər. **21**İsanın ailə üzvləri bu barədə eşidəndə Onu aparmağa gəldilər. Çünki fikirləşirdilər ki, O, ağlını itirib. **22**Yerusəlimdən

---

a **3:14** *Həvari adlandıraraq* – bəzi əlyazmalarda bu sözlər yoxdur.

b **3:15** *Cinləri qovmaq* – bəzi əlyazmalarda *xəstəliklərə şəfa vermək və cinləri qovmaq.*

c **3:18** *Kənançı* – Romalılara qarşı müqəddəs müharibəyə hazırlaşan yəhudi millətçi təşkilatının üzvlərinə verilən ad.

d **3:20** *İsa evə getdi* – bəzi əlyazmalarda *onlar evə getdilər.*

3:9-10 *Mark 4:1; Luka 5:1-3* **3:22** *Mat. 9:34; 10:25*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 53

gələn ilahiyyatçılar isə deyirdilər: «O, Baal-Zevula tutulub, cinlərin başçısının gücü ilə cinləri qovur».

23İsa ilahiyyatçıları yanına çağırıb onlarla bu barədə məsəllərlə danışdı: «Şeytan Şeytanı necə qova bilər? 24Əgər bir padşahlıq öz daxilindən bölünübsə, davam gətirməz. 25Əgər bir ev öz daxilindən bölünübsə, davam gətirməz. 26Şeytan da özünə qarşı qalxıb öz-özünə bölünübsə, davam gətirməz, yalnız axırı çatar. 27Heç kim güclü adamın evinə girib əvvəlcə onun əl-qolunu bağlamadan malını qarət edə bilməz. Gərək o adamın əvvəlcə əl-qolunu bağlasın, sonra evini qarət etsin.

28Sizə doğrusunu deyirəm: bütün günahlar və nə qədər küfr söylənərsə, bəşər övladlarına bağışlanacaq. 29Lakin kim Müqəddəs Ruha küfr edərsə, heç vaxt bağışlanmayacaq və günahı[a] boynunda əbədi qalacaq». 30İsa bunu «Onda natəmiz ruh var» dediklərinə görə söylədi.

İsanın anası və qardaşları kimdir?

(Mat. 12:46-50; Luka 8:19-21)

31İsanın anası və qardaşları gəldi. Onlar bayırda durdular və İsanın yanına xəbər göndərib Onu çağırdılar. 32Bir kütlə adam İsanın ətrafında oturmuşdu. Ona xəbər verdilər: «Budur, anan və bacı-qardaşların[b] bayırda dayanıb Səni istəyirlər». 33İsa onlara cavab verdi: «Mənim anam və qardaşlarım kimdir?» 34Sonra ətrafında oturanlara baxaraq dedi: «Mənim anam və qardaşlarım bunlardır. 35Çünki kim Allahın iradəsini yerinə yetirirsə, Mənim qardaşım, bacım və anam odur».

Səpilən toxum məsəli

(Mat. 13:1-23; Luka 8:4-15)

4 1İsa gölün sahilində yenə xalqa təlim öyrətməyə başladı. Yanına elə böyük izdiham toplaşdı ki, Özü bir qayığa minib gölün içərisində oturdu. Bütün izdiham isə gölün sahilində dayanmışdı. 2İsa onlara məsəllərlə bir çox şey öyrədərək Öz təlimində belə dedi: 3«Qulaq asın: bir əkinçi toxum səpməyə çıxdı. 4Səpin zamanı toxumlardan bəzisi yol kənarına düşdü və quşlar gəlib onları dənlədi. 5Bəzisi torpağı çox olmayan daş-kəsəkli yerə düşdü. Torpağı dərin olmadığına görə tez cücərdi. 6Lakin günəş doğanda qarsalandı və kökü olmadığına görə qurudu. 7Bəzisi tikanlar arasına düşdü. Tikanlar böyüyüb onları boğdu və bu toxumlar bar vermədi. 8Başqaları isə münbit torpağa düşdü. Ona görə də böyüyüb artdı və bəzisi otuz, bəzisi altmış, bəzisi də yüz qat samərə verdi». 9Daha sonra İsa dedi: «Eşitməyə qulağı olan eşitsin!»

10İsa tək qalanda On İki şagird və ətrafında olanlar məsəllərin izahını soruşdular. 11O onlara dedi: «Allahın Padşahlığının sirri sizə açılmışdır, amma kənarda olanlara hər şey məsəllərlə deyilir. 12Belə ki

“Gördükcə görsünlər, amma
 qanmasınlar,
Eşitdikcə eşitsinlər, amma
 anlamasınlar,
Yoxsa onlar dönüb bağışlanar”».

13İsa onlara dedi: «Siz bu məsəli

a **3:29** *Günahı* – bəzi əlyazmalarda *məhkumiyyəti.*

b **3:32** *Bacı-qardaşların* – bəzi əlyazmalarda *qardaşların.*

3:28-29 *Luka 12:10* **4:1** *Luka 5:1-3* **4:12** *Yeş. 6:9-10; Yəh. 12:39-40; Həv. 28:26-27*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 54

anlamırsınızmı? Bəs bütün məsəlləri
necə başa düşəcəksiniz? 14Əkinçi Al-
lahın kəlamını əkir. 15Daxilinə kəlam
əkilən bəzi insanlar yol kənarına düşən
toxumlara bənzəyir. Bunlar kəlamı
eşidəndə dərhal Şeytan gəlib əkilən
kəlamı götürüb aparır. 16Daş-kəsəkli
yerlərə səpilən bunlardır: kəlamı
eşidəndə dərhal sevinclə qəbul edirlər.
17Lakin onlarda kök olmadığına görə
dözümləri az olur, kəlama görə əziyyət
və təqibə məruz qalan kimi yıxılırlar.
18Tikanlar arasına səpilən başqaları
isə bunlardır: kəlamı eşidirlər, 19lakin
bu dövrün qayğıları, var-dövlətin
aldadıcılığı və başqa şeylərə olan
ehtiraslar araya girib kəlamı boğur və
kəlam barsız olur. 20Münbit torpağa
səpilənlərsə bunlardır: onlar kəlamı
eşidib qəbul edir, bəzisi otuz, bəzisi
altmış, bəzisi isə yüz qat səmərə verir».

Çıraq məsəli

(Luka 8:16-18)

21İsa onlara dedi: «Çırağı qabın
yaxud yatağın altına qoymaq üçünmü
gətirirsiniz? O, çıraqdana qoymaq
üçün deyilmi? 22Elə gizli bir şey yox-
dur ki, aşkara çıxmasın və elə örtülü
bir şey yoxdur ki, aydın olmasın.
23Eşitməyə qulağı olan eşitsin!»

24İsa yenə onlara dedi: «Eşitdiyini-
zə diqqət edin: hansı ölçü ilə ölçsəniz,
sizin üçün də eyni ölçü ilə ölçüləcək və
daha artıq veriləcək. 25Çünki kimin
varıdırsa, ona daha çox veriləcək.
Amma kimin yoxudursa, əlində olan
da ondan alınacaq».

Cücərmiş toxum məsəli

26Sonra İsa dedi: «Allahın Padşah-
lığı torpağa toxum səpən əkinçiyə
bənzəyir. 27O, gecə yatır, gündüz
qalxır. Toxum cücərib boy atır, amma
əkinçi bunun necə baş verdiyini bilmir.
28Torpaq özü bar gətirir. Əvvəl cücərti
çıxır, sonra sünbül, daha sonra sün-
bülün dənləri iriləşib yetişir. 29Məhsul
yetişəndə əkinçi dərhal oraq vurur,
çünki biçin vaxtı gəlmişdir».

Xardal toxumu məsəli

(Mat. 13:31-32,34; Luka 13:18-19)

30Sonra İsa belə dedi: «Allahın
Padşahlığını nəyə bənzədək? Onu
hansı məsəllə göstərək? 31O, xardal
toxumuna bənzəyir ki, yer üzündə
torpağa əkilən toxumların ən kiçiyi
olsa da, 32əkiləndən sonra böyüyüb
bütün bostan bitkilərindən hündür
olur. O qədər böyük qol-budaq atır ki,
göydə uçan quşlar onun kölgəsində
yuva qura bilər».

33İsa xalqın başa düşəcəyi dərəcədə
buna bənzər çoxlu məsəllərlə kəlam
söyləyirdi; 34onlara məsəlsiz söz de-
məzdi. Amma Öz şagirdləri ilə tək qa-
landa hər şeyi izah edirdi.

İsa tufanı yatırır

(Mat. 8:23-27; Luka 8:22-25)

35Həmin gün axşam düşəndə İsa
şagirdlərinə dedi: «Gəlin o biri sahilə
keçək». 36Şagirdlər camaatdan ayrıla-
raq İsanı mindiyi qayıqla birgə apar-
dılar; onun yanında başqa qayıqlar da
var idi. 37Bu vaxt böyük bir tufan
qopdu. Dalğalar qayığa elə hücum
çəkdi ki, su artıq onun içinə doldu.
38İsa qayığın arxa tərəfində başını
yastığa qoyub yatırdı. Şagirdlər Onu
oyadaraq dedilər: «Müəllim! Axı biz

4:21 *Mat. 5:15; Luka 11:33* **4:22** *Mat. 10:26; Luka 12:2* **4:24** *Mat. 7:2; Luka 6:38*
4:25 *Mat. 13:12; 25:29; Luka 19:26* **4:29** *Yoel 3:13; Yəh. 4:44*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 55

hәlak oluruq! Bu Sәni narahat etmir-
mi?» 39İsa durub külәyә qadağan etdi
vә gölә dedi: «Sus, sakit ol!» Külәk
dayandı vә dәrin sükut çökdü. 40İsa
onlara dedi: «Niyә qorxursunuz? Hәlә
imanınız yoxdurmu?» 41Onlar dәhşәtә
düşüb bir-birindәn soruşdular: «Bu
Adam kimdir ki, külәk dә, göl dә Ona
itaәt edir?»

Cinә tutulmuş adam sağaldılır

(Mat. 8:28-34; Luka 8:26-39)

5 1Onlar gölün o biri sahilindә yer-
lәşәn Gerasalıların[a] diyarına get-
dilәr. 2İsa qayıqdan düşәn kimi qәbir
mağaralarından natәmiz ruha tutul-
muş bir adam Onunla qarşılaşdı. 3O,
mağaralarda yaşayırdı vә heç kim onu
hәtta zәncirlәyәrәk saxlaya bilmirdi.
4Neçә dәfә ona buxov, zәncir vur-
muşdular, lakin o, zәncirlәri qırmış,
buxovları parçalamışdı. Heç kәsin
onu sakit etmәyә gücü çatmırdı.
5Hәmişә, gecә-gündüz qәbiristanlıq-
da, dağlarda çığırır vә özünü daşlarla
yaralayırdı. 6O, İsanı uzaqdan görәn-
dә qaçıb Ona sәcdә qıldı, 7bәrkdәn
çığıraraq dedi: «Ey İsa, Allah-Taala-
nın Oğlu, mәndәn nә istәyirsәn? Sәni
and verirәm Allaha, mәnә iztirab
vermә!» 8Çünki İsa ona demişdi: «Ey
natәmiz ruh, bu adamdan çıx!»
9Sonra İsa ondan soruşdu: «Sәnin
adın nәdir?» O cavab verdi: «Mәnim
adım Qoşundur, çünki biz çoxuq».
10Ruhları bu diyardan qovmasın deyә
o, İsaya çox yalvardı.

11Orada – dağın yamacında böyük
bir donuz sürüsü otlayırdı. 12Natәmiz
ruhlar İsaya yalvardılar: «Bizi donuz-
lara göndәr ki, onların içinә girәk».
13İsa onlara izin verdi. Natәmiz ruhlar
adamdan çıxıb donuzların içinә girdi.
İki min baş heyvandan ibarәt sürü dә
uçurumdan aşağı, gölә atılıb orada
boğuldu.

14Donuz otaranlar qaçıb bu xәbәri
şәhәr vә kәndlәrdә yaydılar. Camaat
nә baş verdiyinә tamaşa etmәyә gәldi.
15Onlar İsanın yanına gәldilәr, әvvәlcә
bir qoşun cinә tutulmuş adamın
geyinmiş vә ağıllanmış oturduğunu
görüb qorxuya düşdülәr. 16Hadisәni
görәnlәr cinә tutulmuş adamın başına
gәlәnlәr vә donuzlar haqqında cama-
ata söylәdilәr. 17İsaya yalvarmağa
başladılar ki, onların bölgәsindәn
çıxsın. 18İsa qayığa minәndә әvvәlcә
cinә tutulmuş adam Ona yalvardı ki,
İsanın yanında qalsın. 19İsa ona izin
vermәdi, amma dedi: «Evinә, qohum-
әqrәbanın yanına get, Rәbbin sәnә
etdiyi hәr şeyi vә sәnә necә mәrhәmәt
göstәrdiyini onlara danış». 20Bu adam
da gedib İsanın ona etdiyi hәr şeyi
Dekapolis bölgәsindә yaymağa başla-
dı vә hamı heyrәtlәndi.

Qızın dirilmәsi vә qadının şәfa tapması

(Mat. 9:18-26; Luka 8:40-56)

21İsa yenә qayıqla o biri sahilә
keçәndә yanına böyük bir izdiham
yığıldı. O, gölün sahilindә idi. 22Si-
naqoq rәislәrindәn Yair adlı bir adam
gәlib İsanı görәndә ayaqlarına düşdü.
23Ona çox yalvarıb dedi: «Qızcığazım
can üstündәdir. Gәl әllәrini onun
üstünә qoy ki, sağalıb yaşasın». 24İsa
da onunla birlikdә getdi. Ardınca bö-
yük bir izdiham gedәrәk hәr tәrәfdәn
Onu sıxışdırırdı.

25Orada on iki il qanaxma xәstә-

a **5:1** *Gerasalıların* – bәzi әlyazmalarda *Qadaralıların* (Mat. 8:28).

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 56

liyinə tutulan bir qadın var idi. 26O,
neçə həkimin əlindən xeyli əzab
çəkmiş, bütün varını buna sərf etsə də,
vəziyyəti yaxşılaşmamış, daha da
pisləşmişdi. 27Bu qadın İsa haqqında
eşidib izdihamın içindən keçərək
Onun arxasından gəldi və Onun pal-
tarına toxundu. 28Çünki bu cür düşü-
nürdü: «Heç olmasa paltarına toxun-
sam, sağalaram». 29Dərhal onun qa-
naxması kəsildi və bildi ki, bədənin-
dəki xəstəlikdən sağaldı. 30İsa dərhal
bildi ki, Ondan bir qüvvə çıxdı və izdi-
hamın içində dönüb soruşdu: «Pal-
tarıma toxunan kim idi?» 31Şagirdləri
Ona cavab verdilər: «Görürsən ki,
izdiham Səni sıxışdırır. Necə soruşa
bilərsən ki, Mənə toxunan kim idi?»
32Bunu edəni görmək üçün İsa ətrafa
baxdı. 33Qadınsa özünə nə olduğunu
bildi. Qorxudan titrəyərək gəlib İsanın
ayağına düşdü və bütün həqiqəti Ona
söylədi. 34İsa da ona dedi: «Qızım,
imanın səni xilas etdi. Arxayın get və
xəstəliyindən sağal».

35İsa hələ danışırdı ki, sinaqoq
rəisinin evindən adamlar gəlib dedi:
«Qızın öldü. Daha Müəllimi niyə
narahat edirsən?» 36Lakin İsa bu sözə
məhəl qoymayaraq[a] sinaqoq rəisinə
dedi: «Qorxma, yalnız iman et!» 37O,
Peter, Yaqub və Yaqubun qardaşı
Yəhyadan başqa heç kimi ardınca
gəlməyə qoymadı. 38Onlar sinaqoq
rəisinin evinə gələndə İsa çox hay-küy,
ağlaşıb nalə çəkənlər gördü. 39İsa içəri
girəndə onlara dedi: «Niyə hay-küy
salıb ağlaşırsınız? Uşaq ölməyib, sa-
dəcə olaraq yatıb». 40Onlar İsaya gül-
dülər. Belə olanda İsa hamını bayıra
çıxarandan sonra uşağın ata-anasını,
Özü ilə gələnləri götürüb uşaq olan
yerə girdi. 41İsa uşağın əlindən tutub
dedi: «Talita qum!» Bunun mənası
belədir: «Qızcığaz, sənə deyirəm:
qalx!» 42On iki yaşlı qız dərhal qalxıb
gəzməyə başladı. O an oradakılar
tamamilə mat qaldı. 43İsa onlara
qadağan etdi ki, bunu heç kəs
bilməsin və sonra dedi ki, qıza yemək
versinlər.

İsa Öz yurdunda rədd edilir

(Mat. 13:53-58; Luka 4:16-30)

6 1İsa oradan ayrılıb doğma yur-
duna gəldi. Şagirdləri də Onun
ardınca gəlirdi. 2Şənbə günü olanda O,
sinaqoqda təlim öyrətməyə başladı.
Onu dinləyən adamların çoxu təəc-
cüblənərək dedi: «Bu Adamda belə
şeylər haradandır? Bu necə hikmətdir,
Ona verilib? Bu cür möcüzələr Onun
əlindən necə gəlir? 3Bu Adam həmin
dülgər deyilmi? Məryəmin oğlu, Ya-
qubun, Yusifin, Yəhudanın və Şimo-
nun qardaşı deyilmi? Onun bacıları
burada – bizim aramızda yaşamırmı?»
Onların İsaya acığı tutdu. 4İsa onlara
dedi: «Bir peyğəmbərə öz yurdundan,
qohum-əqrəbaları arasından və öz
evindən başqa heç bir yerdə xor bax-
mazlar». 5Orada O heç bir möcüzə ya-
rada bilmədi, yalnız bir neçə xəstənin
üzərinə əl qoyub şəfa verdi. 6İsa
onların imansızlığına heyrət edirdi.
Sonra ətraf kəndlərdə təlim öyrədərək
oraları gəzib-dolaşdı.

On İki şagirdə verilən vəzifə

(Mat. 10:1-15; Luka 9:1-6; 10:1-12)

7İsa On İki şagirdi yanına çağırıb
onları iki-iki göndərməyə başladı və

---

a **5:36** *Bu sözə məhəl qoymayaraq* – bəzi əlyazmalarda *bu sözü eşidib.*
6:4 *Mat. 13:57; Luka 4:24; Yəh. 4:44*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 57

onlara natəmiz ruhlar üzərində sə-
lahiyyət verdi. 8Onlara tapşırdı ki,
yol üçün əsadan başqa heç nə – nə
çörək, nə torba, nə də qurşaqlarında
pul götürsünlər, 9ayaqlarına səndəl
geysələr də, əyinlərinə iki köynək
geyinməsinlər. 10İsa onlara dedi:
«Harada bir evə girsəniz, çıxanacan
orada qalın. 11Harada sizi qəbul
etməyib sizə qulaq asmaq istəməz-
lərsə, oradan ayrılarkən onlara qarşı
şəhadət olsun deyə ayaqlarınızın
tozunu çırpın».[a] 12Onlar da yola
düşdülər və vəz edərək insanları töv-
bəyə çağırdılar. 13Çoxlu cin çıxart-
dılar, yağla məsh edərək çox xəstəyə
şəfa verdilər.

Yəhyanın edamı

(Mat. 14:1-12; Luka 9:7-9)

14Padşah Hirod da olanları eşitdi,
çünki İsanın adı tanınırdı. Adamlar
deyirdilər: «Vəftiz edən Yəhya ölülər
arasından dirilib. Buna görə də O,
möcüzələr yaradır». 15Digərləri isə
deyirdilər: «Bu, İlyasdır». Bəziləri də
deyirdi: «Keçmişdəki peyğəmbərlər-
dən birinə oxşar peyğəmbərdir».
16Amma Hirod bunu eşidəndə dedi:
«Bu, boynunu vurdurduğum Yəhya-
dır, dirilib!»

17Hirod qardaşı Filipin arvadı
Hirodiyaya görə Yəhyanı tutduraraq
qollarını qandalladıb zindana saldır-
mışdı. Çünki Hirod Hirodiyanı özünə
arvad olaraq almışdı 18və Yəhya Hi-
roda demişdi: «Qardaşının arvadını
almaq sənə qadağandır». 19Hirodiya
Yəhyaya qarşı kin saxlayıb onu öldür-
mək niyyətinə düşmüşdü, amma bunu
edə bilmirdi. 20Çünki Hirod Yəhyanın
saleh və müqəddəs bir adam olduğunu
bildiyinə görə ondan qorxub onu qo-
ruyurdu. Hirod ona qulaq asanda çaş-
qınlığa düşdü,[b] buna baxmayaraq, onu
həvəslə dinləyirdi.

21Bir gün Hirodiyanın əlinə yaxşı
bir fürsət düşdü. Hirod ad günündə
əyanlarına, minbaşılara və Qalileyanın
nüfuzlu şəxslərinə ziyafət verdi. 22Zi-
yafət zamanı Hirodiyanın qızı[c] içəri
daxil olub rəqs etdi. Bu, Hirodun və
qonaqlarının xoşuna gəldi. Padşah
qıza dedi: «Ürəyin istəyəni məndən
dilə, mən də sənə verim». 23Sonra
möhkəm and içərək yenə dedi: «Mən-
dən hər nə istəsən, hətta padşahlığımın
yarısını belə, istəsən, sənə verəcəyəm».
24Qız isə çıxıb anasından soruşdu:
«Mən nə istəməliyəm?» O cavab verdi:
«Vəftiz edən Yəhyanın başını». 25Qız
o saat padşahın yanına qaçdı və öz
istəyini dedi: «İstəyirəm ki, Vəftizçi
Yəhyanın başını dərhal bir sini içində
mənə verəsən». 26Padşahı dərin kədər
bürüdü, amma içdiyi andlara və qo-
naqlara görə qızın sözünü yerə salmaq
istəmədi. 27Padşah dərhal bir cəllad
göndərib Yəhyanın başını gətirməyi
əmr etdi. Cəllad gedib zindanda
Yəhyanın boynunu vurdu 28və onun
başını bir sini içində gətirib qıza verdi.
Qız da onu anasına verdi. 29Yəhyanın
şagirdləri isə bunu eşidəndə gəlib onun
cəsədini götürdülər və qəbirə qoydu-
lar.

---

a **6:11** *Tozunu çırpın* – bəzi əlyazmalarda *tozunu çırpın. Sizə doğrusunu deyirəm: qiyamət günü Sodom və Homorranın halı o şəhərin halından daha asan olacaq* (Mat. 10:15).

b **6:20** *Çaşqınlığa düşdü* – bəzi əlyazmalarda *çox məşğul idi.*

c **6:22** *Hirodiyanın qızı* – bəzi əlyazmalarda *Hirodun qızı Hirodiya.*

6:11 *Həv. 13:51* **6:13** *Yaq. 5:14* **6:14-15** *Mat. 16:14; Mark 8:28; Luka 9:19* **6:17-18** *Luka 3:19-20* **6:8-11** *Luka 10:4-11*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 58

İsa beş min nəfəri doydurur

(Mat. 14:13-21; Luka 9:10-17; Yəh. 6:1-14)

30Həvarilər İsanın yanına yığıldı və
gördükləri işlər, öyrətdikləri təlim haq-
qında Ona nəql etdilər. 31İsa onlara
dedi: «Gəlin kimsəsiz yerdə bir az
dincəlin». Çünki gəlib-gedən çox oldu-
ğundan yemək yeməyə belə, vaxt tap-
mırdılar.
32Onlar da ayrılıb qayığa minərək
hər biri təkbaşına kimsəsiz bir yerə
getdilər. 33Gedərkən camaat onları
gördü və çoxu tanıdı; bütün şəhərlər-
dən axışıb piyada getdilər, onlardan
qabaq oraya çatdılar.[a] 34İsa sahilə
düşəndə böyük bir izdiham gördü və
onlara rəhmi gəldi. Çünki onlar
çobansız qoyunlara bənzəyirdi. İsa
onlara çox şeylər haqqında təlim
öyrətməyə başladı.
35Vaxt keçirdi. Şagirdləri gəlib
İsaya dedilər: «Bura çöllükdür, artıq
gecdir. 36Camaatı burax, qoy gedib
ətrafdakı kənd və obalardan özlərinə
bir şey alıb yesinlər».[b] 37Amma İsa
onlara cavab verdi: «Onlara yeməyi
siz verin». Şagirdlər İsaya dedilər:
«Bəlkə gedib iki yüz dinarlıq çörək
alaq və onlara verək ki, yesinlər?»
38Amma İsa onlara dedi: «Gedin
baxın, neçə çörəyiniz var?» Onlar da
baxıb dedilər: «Beş çörəyimiz və iki
balığımız var». 39İsa onlara əmr etdi
ki, camaatı dəstə-dəstə göy otların
üstündə oturtsunlar. 40Camaat yüz-
yüz, əlli-əlli dəstə şəklində oturdular.
41İsa beş çörəyi və iki balığı götürüb
göyə baxaraq şükür duası etdi. Sonra
çörəyi bölüb şagirdlərinə verdi ki,
camaata paylasınlar. İki balığı da
hamıya bölüşdürdü. 42Hamı yeyib-
doydu. 43Artıq qalan çörək və balıq
hissələrini yığdılar, on iki zənbil
doldu. 44Çörəkləri yeyən kişilərin sayı
beş min nəfər idi.

İsa suyun üstü ilə yeriyir

(Mat. 14:22-33; Yəh. 6:15-21)

45Bundan dərhal sonra İsa camaatı
evlərinə göndərərkən şagirdlərini də
məcbur etdi ki, qayığa minib Özündən
əvvəl o biri sahilə – Bet-Saydaya
keçsinlər. 46İsa camaatı yola salandan
sonra dua etmək üçün dağa çıxdı.
47Axşam olanda qayıq gölün orta-
sında idi. Amma İsa quruda tək
dayanmışdı. 48O gördü ki, şagirdləri
güclə avar çəkir, çünki külək onlara
qarşı əsirdi. Gecənin dördüncü növ-
bəsi[c] İsa gölün üstü ilə yeriyərək
onların yanına gəldi və onları keçmək
istədi. 49Şagirdlərsə İsanın gölün üstü
ilə yeridiyini görəndə Onu bir kabus
bilib qışqırdılar. 50Çünki hamı Onu
görüb lərzəyə düşmüşdü. Lakin bu
anda İsa onlara müraciət edib dedi:
«Cəsarətli olun, Mənəm, qorxmayın!»
51Qayığa minib onlara qoşuldu. Külək
də sakitləşdi. Hamı tamamilə mat
qaldı. 52Çünki inadkar ürəkli olduq-
larına görə çörəklə bağlı işi hələ də
başa düşməmişdilər.

İsa Ginesarda xəstələrə şəfa verir

(Mat. 14:34-36)

53İsa və şagirdlər gölü keçib
Ginesar sahilinə çatdılar və qayığı

---

a **6:33** *Çatdılar* – bəzi əlyazmalarda *çatdılar və İsanın başına yığıldılar.*
b **6:36** *Özlərinə bir şey alıb yesin* – bəzi əlyazmalarda *özlərinə çörək alsın, çünki yeməyə bir şeyləri yoxdur.*
c **6:48** *Gecənin dördüncü növbəsi* – hazırkı vaxtla səhər saat üç ilə altı arası.
6:34 *Say. 27:17; 1Pad. 22:17; 2Saln. 18:16; Yez. 34:5; Zək. 10:2; Mat. 9:36*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 59

bağladılar. **54**Onlar qayıqdan düşən
kimi camaat İsanı tanıdı **55**və qaçıb
ətraf yerləri gəzib-dolaşdılar. İsanın
harada olduğunu eşidəndə xəstələri
yataqlar üstündə oraya gətirməyə
başladılar. **56**İsanın getdiyi hər yerdə –
kəndlərdə, şəhərlərdə, obalarda
xəstələri gətirib meydanlara qoyur-
dular. Xəstələr heç olmasa İsanın
paltarının ətəyinə toxunmaq üçün
yalvarırdılar. Ona toxunanların ha-
mısı sağalırdı.

İnsanı murdar edən nədir?

(Mat. 15:1-20)

7 **1**Fariseylər və Yerusəlimdən gələn
bəzi ilahiyyatçılar İsanın yanına
yığıldı. **2**Onlar gördülər ki, İsanın
şagirdlərindən bəzisi murdar əllərlə,
yəni əllərini yumamış çörək yeyir.[a]
3Fariseylər və bütün Yəhudilər ağsaq-
qallardan qalan adət-ənənəyə əməl
edərək əllərini yaxşı-yaxşı yumadan
yemək yeməzlər. **4**Onlar bazardan gə-
ləndə yuyunmadan heç nə yeməzlər.
Həmçinin bir sıra başqa adət-ənə-
nələrə də əməl edərlər. Belə ki onlar
kasaları, dolçaları, tunc qazanları və
yataqları[b] yuyub paklayarlar. **5**Fari-
seylər və ilahiyyatçılar İsadan soruş-
dular: «Nə üçün şagirdlərin ağsaq-
qallardan qalan adət-ənənəyə görə
yaşamayaraq murdar əllərlə çörək
yeyirlər?» **6**İsa onlara dedi: «Yeşaya
peyğəmbər siz ikiüzlülər üçün nə yaxşı
söyləyib! Yazıldığı kimi:

“Bu xalq dodaqları ilə Mənə
hörmət edir,
Amma qəlbləri Məndən uzaqdır.
7Boş yerə Mənə səcdə edirlər,
İnsan əmrlərindən çıxardıqları
təlimləri öyrədirlər”.

8Siz Allahın əmrini atıb insan adət-
ənənəsini tutursunuz».[c] **9**Sonra İsa on-
lara dedi: «Öz adət-ənənənizi bərqərar
etmək[d] üçün Allahın əmrini kənara
atmağı necə də yaxşı bacarırsınız!
10Çünki Musa belə əmr etdi: “Ata-
anana hörmət et” və “Atasını yaxud
anasını söyən adam öldürülməlidir”.
11Sizsə deyirsiniz: “Bir adam atasına
yaxud anasına ‹məndən umduğun yar-
dım qurban oldu›, yəni ‹Allaha həsr
olundu› desə”, **12**onda həmin adama
izin vermirsiniz ki, ata-anasına yardım
etsin. **13**Bununla da siz nəsildən-nəslə
ötürdüyünüz adət-ənənənizlə Allahın
kəlamını heç edirsiniz. Axı buna
bənzər çox işlər görürsünüz».

14İsa yenə camaatı yanına çağırıb
onlara dedi: «Hamınız Mənə qulaq
asın və dərk edin. **15**Kənardan insanın
daxilinə girən şey insanı murdar edə
bilməz. Amma insanı murdar edən
şeylər daxilindən çıxanlardır». **16**[e]

17İsa camaatdan ayrılıb evə gələndə
şagirdləri bu məsəl barəsində Ondan
soruşdular. **18**İsa onlara cavab verdi:
«Siz də hələ dərk etməmisiniz? Başa
düşmürsünüz ki, kənardan insanın
daxilinə girən şey insanı murdar edə
bilməz? **19**Çünki daxil olan şeylər onun
ürəyinə deyil, qarnına gedir və ifraz
olunur». İsa bununla bütün yeməklə-

---

a **7:2** *Yeyirlər* – bəzi əlyazmalarda *yeyirlər. Onlara irad tutdular.*
b **7:4** *Dolçaları, mis qazanları və yataqları* – bəzi əlyazmalarda *dolçaları və mis qazanları.*
c **7:8** *Tutursunuz* – bəzi əlyazmalarda *tutursunuz. Dolçaları və kasaları yuyub paklayır və buna bənzər çox işlər görürsünüz.*
d **7:9** *Bərqərar etmək* – bəzi əlyazmalarda *saxlamaq.*
e **7:15-16** *Çıxanlardır* – bəzi əlyazmalarda *çıxanlardır.* **16** *Eşitməyə qulağı olan eşitsin!*
7:6-7 *Yeş. 29:13* **7:10** *Çıx. 20:12; 21:17; Lev. 20:9; Qanun. 5:16*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 60

rin təmiz olduğunu bəyan etdi. 20O,
sözünə davam etdi: «İnsanı murdar
edən insandan çıxandır. 21Çünki in-
sanların daxilindən, ürəyindən pis
fikirlər, cinsi əxlaqsızlıq, oğurluq,
qatillik, 22zinakarlıq, tamahkarlıq, şər
əməllər, hiylə, pozğunluq, paxıllıq,
küfr, lovğalıq və ağılsızlıq çıxar.
23Bütün bu pis işlər insan daxilindən
çıxıb onu murdar edir».

Finikiyalı qadının imanı

(Mat. 15:21-28)

24İsa oradan ayrılıb Sur bölgəsinə[a]
getdi. O bir evə girdi və istəmədi ki,
harada olduğunu bilən olsun. Amma
bunu gizlədə bilmədi. 25Bir qadının
azyaşlı qızı natəmiz ruha tutulmuşdu.
Qadın İsa haqqında xəbər tutan kimi
gəlib Onun ayaqlarına düşdü. 26Bu
qadın Suriya Finikiyasında doğulmuş
bir Yunan idi. O, İsaya yalvardı ki,
qızından cini çıxartsın. 27İsa ona dedi:
«Qoy əvvəl uşaqlar doysun, çünki
uşaqların çörəyini götürüb itlərə
atmaq düzgün olmaz». 28Qadınsa Ona
cavab verdi: «Ya Rəbb, axı[b] itlər də
uşaqların süfrə altına tökdüyü qı-
rıntılardan yeyir». 29İsa qadına dedi:
«Get, sənin bu sözünə görə cin qızını
tərk etdi». 30Qadın evinə gələndə gör-
dü ki, qızı yatağında uzanıb və cin
ondan çıxıb.

Kar və pəltək bir adamın sağalması

31İsa yenə Sur bölgəsindən çıxdı,
Sidonu keçdi və Dekapolis bölgəsin-
dən keçərək Qalileya gölünə çatdı.
32Bir kar və pəltək adamı İsanın
yanına gətirdilər və yalvardılar ki, əlini
onun üzərinə qoysun. 33İsa həmin
adamı camaatdan ayırıb başqa bir
yerə apardı və barmaqlarını bu ada-
mın qulaqlarına qoydu, tüpürüb onun
dilinə toxundu. 34Göyə baxdı, ah çə-
kərək ona dedi: «Effata!», yəni «Açıl!»
35O anda bu adamın həm qulaqları
açıldı, həm də dilinin bağlılığı düşdü və
o aydın danışmağa başladı. 36İsa bunu
görənlərə qadağan etdi ki, bu barədə
heç kimə heç nə deməsinlər. Lakin nə
qədər çox qadağan etsə də, o qədər
çox xəbər yaydılar. 37Hamı hədsiz
təəccüblənərək dedi: «Hər işin öhdə-
sindən yaxşı gəlir: həm karların qula-
ğını, həm də lalların dilini açır».

İsa dörd min nəfəri doydurur

(Mat. 15:32-39)

8 1O günlər yenə böyük izdiham
toplaşdı. Onların yeməkləri ol-
madığı üçün İsa şagirdləri yanına
çağırıb dedi: 2«Bu camaata yazığım
gəlir, çünki üç gündür ki, yanımda-
dırlar və yeməyə heç nələri yoxdur.
3Əgər onları evlərinə ac yola salsam,
yolda taqətdən düşərlər. Onların bəzisi
uzaqdan gəlib». 4Şagirdləri Ona cavab
verdilər: «Kimsə bu çöllükdə haradan
çörək tapa bilər ki, bu qədər insanı
doydursun?» 5İsa onlardan soruşdu:
«Neçə çörəyiniz var?» Onlar dedilər:
«Yeddi». 6Onda İsa camaata əmr etdi
ki, yerə otursunlar. Yeddi çörəyi gö-
türdü və şükür edərək bölüb paylamaq
üçün şagirdlərinə verdi. Şagirdlər də
camaata payladı. 7Onların bir neçə
kiçik balığı da var idi və İsa şükür
duası edəndən sonra bunları da pay-
lamağı əmr etdi. 8Camaat yeyib-
doydu. Artıq qalan hissələri yığdılar,
yeddi səbət doldu. 9Orada dörd minə

---

a **7:24** *Sur bölgəsinə* – bəzi əlyazmalarda *Sur və Sidon bölgələrinə* (Mat. 15:21).
b **7:28** *Ya Rəbb, axı* – bəzi əlyazmalarda *Haqlısan, ya Rəbb! Amma* (Mat. 15:27).

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 61

yaxın adam var idi. İsa onları yola
saldı. **10**O, şagirdləri ilə birlikdə dərhal
qayığa minib Dalmanuta bölgəsinə
getdi.

Fariseylərin və Hirodun mayası

(Mat. 12:38-39; 16:1-12)

11Fariseylər İsanın yanına gəlib
Onunla mübahisə etməyə başladılar.
Onu sınamaq üçün istədilər ki, göydən
gələn bir əlamət göstərsin. **12**O, ürə-
yində dərin bir ah çəkib dedi: «Niyə bu
nəsil əlamət axtarır? Sizə doğrusunu
deyirəm: bu nəslə heç bir əlamət ve-
rilməyəcək». **13**Sonra onları tərk edib
yenə qayığa mindi və o biri sahilə tərəf
üzdü.

14Şagirdləri çörək götürməyi yad-
dan çıxarmışdılar. Qayıqda onların
yalnız bir dənə çörəyi var idi. **15**İsa on-
lara xəbərdarlıq edərək dedi: «Ehti-
yatlı olun, fariseylərin mayasından və
Hirodun mayasından özünüzü göz-
ləyin». **16**Şagirdlər isə öz aralarında
danışıb deyirdilər: «Bunu çörəyimiz
olmadığı üçün deyir». **17**İsa bunu bilə-
rək onlara dedi: «Nə üçün çörəyinizin
yoxluğundan danışırsınız? Hələ dərk
etmirsinizmi, başa düşmürsünüzmü?
Niyə ürəyiniz inadkardır? **18**Gözləriniz
ola-ola görmürsünüzmü? Qulaqlarınız
ola-ola eşitmirsinizmi? Məgər yadınız-
dan çıxıb? **19**Mən beş çörəyi beş min
nəfərin arasında bölüb paylayanda
yemək tikələrindən neçə zənbil dol-
durdunuz?» Onlar dedilər: «On iki».
20«Yeddi çörəyi dörd min nəfərin
arasında bölüb paylayanda çörək tikə-
lərindən neçə səbət doldurdunuz?»
Onlar dedilər: «Yeddi». **21**İsa onlara
dedi: «Hələ başa düşməmisinizmi?»

Bet-Saydada olan korun şəfa tapması

22Onlar Bet-Saydaya gəldilər. Bəzi
adamlar İsanın yanına bir kor adam
gətirdilər və İsa bu adama toxunsun
deyə Ona yalvardılar. **23**İsa korun
əlindən tutub kənddən kənara apardı.
Sonra onun gözlərinə tüpürüb əllərini
onun üzərinə qoydu və soruşdu: «Bir
şey görürsənmi?» **24**Kor yuxarı baxıb
dedi: «Adamlar görürəm, ağaclara
oxşayır, amma yeriyirlər». **25**Onda İsa
əllərini yenidən bu adamın gözlərinin
üstünə qoydu. Kor adam gözlərini
açıb baxdı. O şəfa tapdı və hər şeyi
aydın görməyə başladı. **26**İsa onu evinə
göndərdi və dedi: «Kəndə belə, gir-
mə».[a]

Peterin Məsihi tanıması

(Mat. 16:13-20; Luka 9:18-21)

27İsa şagirdləri ilə birgə Filip
Qeysəriyyəsinin kəndlərinə tərəf yol-
landı. Yolda şagirdlərindən soruşdu:
«Adamların dediyinə görə Mən ki-
məm?» **28**Şagirdləri Ona belə cavab
verdilər: «Bəziləri Vəftizçi Yəhya, baş-
qaları İlyas, digərləri isə deyirlər ki,
peyğəmbərlərdən birisən». **29**İsa onlar-
dan soruşdu: «Bəs siz nə deyirsiniz?
Sizcə Mən kiməm?» Peter Ona cavab
verdi: «Sən Məsihsən». **30**İsa şagirdlə-
rinə qadağan etdi ki, Onun haqqında
heç kəsə danışmasınlar.

İsa ölüb-diriləcəyi barədə əvvəlcədən xəbər verir

(Mat. 16:21-28; Luka 9:22-27)

31İsa onlara təlim öyrətməyə baş-

---

a **8:26** *Girmə* – bəzi əlyazmalarda *girmə və orada heç kimə bir söz demə.*

8:11 *Luka 11:16* **8:12** *Luka 11:29* **8:15** *Luka 12:1* **8:18-19** *Yeş. 6:9-10; Yer. 5:21; Yez. 12:2;* **8:18-19** *Mark 4:12* **8:28** *Mark 6:14-15; Luka 9:7-8* **8:29** *Yəh. 6:68-69*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 62

ladı: «Bəşər Oğlu çox əzab çəkməli,
ağsaqqallar, başçı kahinlər və ilahiy-
yatçılar tərəfindən rədd edilməli,
öldürülməli və üç gündən sonra diril-
məlidir». 32İsa bu sözləri aydın de-
yirdi. Peter isə Onu bir kənara çəkib
etiraz etməyə başladı. 33Amma İsa
dönüb şagirdlərinə baxdı və Peterə
etiraz etdi: «Çəkil qarşımdan, Şeytan!
Sən Allahın işləri haqqında deyil,
insan əməlləri barəsində fikirləşir-
sən».

34İsa şagirdləri ilə birgə camaatı da
yanına çağırıb belə dedi: «Əgər bir kəs
Mənim ardımca gəlmək istəyirsə,
özündən imtina etsin və çarmıxını
götürüb ardımca gəlsin. 35Kim canını
xilas etmək istəyirsə, onu itirəcək,
amma kim Mənimlə Müjdə uğrunda
canını itirirsə, onu xilas edəcək.
36İnsana bütün dünyanı qazanıb
canını itirməyinin nə xeyri var?
37İnsan öz canının əvəzinə nə verə
bilər? 38Bu vəfasız və günahkar nəsil
arasında kim Məndən və Mənim
sözlərimdən utanarsa, Bəşər Oğlu da
Atasının izzəti içində müqəddəs mə-
ləklərlə birgə gələndə o adamdan
utanacaq».

9 1İsa onlara dedi: «Sizə doğrusunu
deyirəm: burada duranlardan
bəzisi Allahın Padşahlığının qüdrətli
gəlişini görmədən ölməyəcək».

İsanın görünüşü dəyişir

(Mat. 17:1-13; Luka 9:28-36)

2Altı gündən sonra İsa Özü ilə yal-
nız Peter, Yaqub və Yəhyanı götürüb
hündür bir dağa çıxdı. Onların qarşı-
sında görünüşü dəyişdi. 3Onun libası
göz qamaşdırıcı ağ rəng aldı. Yer
üzündə heç bir paltar təmizləyən onu
belə ağ edə bilməzdi. 4O an İlyas və
Musa onlara göründü. Onlar İsa ilə
söhbət edirdi. 5Peter sözə başlayıb
İsaya dedi: «Rabbi! Nə yaxşı ki biz
buradayıq. Gəl üç çardaq quraq, biri
Sənin, biri Musa, biri də İlyas üçün».
6O bilmirdi ki, nə desin, çünki onları
dəhşət bürümüşdü. 7Bu zaman bir
bulud onların üzərinə kölgə saldı.
Buluddan bir səs gəldi: «Bu Mənim
sevimli Oğlumdur, Ona qulaq asın!»
8Birdən ətrafa baxanda artıq yanla-
rında İsadan başqa kimsəni görmə-
dilər.

9Dağdan enərkən İsa şagirdlərinə
qadağan etdi ki, Bəşər Oğlu ölülər
arasından dirilənə qədər orada
gördüklərini heç kimə deməsinlər.
10Onlar da bu sözü ürəklərində sax-
ladılar, amma bir-birlərindən soruş-
dular ki, ölülər arasından dirilmək nə
deməkdir. 11Ondan soruşdular: «Elə
isə niyə ilahiyyatçılar deyirlər ki,
əvvəlcə İlyas gəlməlidir?» 12İsa onlara
belə dedi: «Düzdür, əvvəlcə İlyas gəlib
hər şeyi yoluna qoymalıdır. Bəs Bəşər
Oğlu barəsində nə üçün yazılıb ki, O,
çox əzab çəkib alçaldılmalıdır?
13Lakin sizə deyirəm: artıq İlyas gəldi
və haqqında yazıldığı kimi, nə istə-
dilərsə, onun başına gətirdilər».

Oğlandan cin çıxarılır

(Mat. 17:14-20; Luka 9:37-43)

14Onlar şagirdlərin yanına gələndə
böyük bir izdihamın toplaşdığını və
bir neçə ilahiyyatçının şagirdlərə mü-
bahisə etdiyini gördülər. 15İsanı görən
kimi bütün izdihamı heyrət bürüdü və
Onun qarşısına qaçıb Onu salamladı-

8:34 *Mat. 10:38; Luka 14:27* **8:35** *Mat. 10:39; Luka 17:33; Yəh. 12:25* **9:2-7** *2Pet. 1:17-18*
9:7 *Mat. 3:17; Mark 1:11; Luka 3:21-22* **9:11** *Mal. 4:5; Mat. 11:14*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 63

lar. 16İsa adamlardan soruşdu: «On-
larla nə barədə mübahisə edirsiniz?»
17Camaat arasından biri Ona cavab
verdi: «Müəllim! Mən Sənin yanına
lallıq ruhuna tutulmuş oğlumu gətir-
mişəm. 18Ruh onu harada tutursa,
yerə çırpır, uşağın ağzı köpüklənir,
dişlərini qıcıdır və qıc olur. Şagird-
lərindən xahiş etdim ki, bu ruhu
qovsunlar, amma bacarmadılar».
19İsa da cavabında onlara dedi: «Ey
imansız nəsil! Nə vaxta qədər sizinlə
qalacağam? Nə vaxta qədər sizə dözə-
cəyəm? Uşağı yanıma gətirin!»
20Uşağı Onun yanına gətirdilər və
İsanı görən kimi ruh dərhal uşağı
sarsıtdı. Uşaq yerə yıxılıb yuvar-
lanırdı və ağzından köpük daşırdı.
21İsa onun atasından soruşdu: «Bu
uşaq nə vaxtdan belə hala düşüb?»
Uşağın atası dedi: «Körpəlikdən bəri.
22Bu ruh onu həlak etmək üçün
dəfələrlə oda və suya atıb. Amma
bacarırsansa, bizə kömək et, bizə rəh-
min gəlsin!» 23İsa ona dedi: «“Baca-
rırsansa” nə sözdür?[a] İman edən üçün
hər şey mümkündür!» 24Uşağın atası
dərhal fəryad qopararaq dedi: «İman
edirəm,[b] kömək et ki, imansızlığım
yox olsun!» 25İsa camaatın qaçıb
gəldiyini görəndə natəmiz ruha
qadağan edib dedi: «Ey lallıq və
karlıq ruhu, Mən sənə əmr edirəm, bu
uşağın içindən çıx və bir daha ora
girmə!» 26Ruh çığırıb uşağı sarsıdaraq
çıxdı. Uşaq ölü kimi düşdü və çoxları
dedi: «O öldü!» 27Lakin İsa uşağın
əlindən tutub qaldırdı və o, ayağa
qalxdı.
28İsa evə girəndən sonra şagirdləri
təklikdə Ondan soruşdular: «Bəs nə
üçün biz o ruhu qova bilmədik?» 29İsa
onlara cavab verdi: «Bu cür ruhlar
yalnız dua ilə[c] çıxa bilər».

İsa ölüb-diriləcəyi barədə yenə xəbər verir

(Mat. 17:22-23; Luka 9:43-45)

30Onlar oranı tərk edib Qalileyadan
keçirdilər. İsa istəmirdi ki, kimsə bun-
dan xəbər tutsun. 31Çünki şagirdlərinə
təlim öyrədirdi. Onlara belə deyirdi:
«Bəşər Oğlu insan əllərinə təslim
ediləcək və Onu öldürəcəklər. Öldürül-
dükdən üç gün sonra O diriləcək».
32Lakin şagirdlər bu sözü başa düş-
mədilər və Ondan soruşmaqdan da
qorxurdular.

Ən böyük kimdir?

(Mat. 18:1-9; Luka 9:46-50; 17:1-2)

33Onlar Kefernahuma gəldilər. İsa
evdə olanda şagirdlərdən soruşdu:
«Yol boyu nə barədə mübahisə edir-
diniz?» 34Heç kim dillənmədi, çünki
yol boyu öz aralarında kimin ən böyük
olması barədə mübahisə etmişdilər.
35İsa oturub On İki şagirdi yanına
çağıraraq dedi: «Əgər bir kəs birinci
olmaq istəyirsə, hamıdan axırıncı və
hamının xidmətçisi olsun». 36O, ba-
laca bir uşağı götürüb şagirdlərin ara-
sına qoydu və sonra uşağı qucağına
alıb onlara dedi: 37«Kim Mənim
adımla belə uşaqlardan birini qəbul
edərsə, Məni qəbul edər. Kim Məni
qəbul edərsə, Məni yox, Məni Gön-
dərəni qəbul edər».

a **9:23** *“Bacarırsansa” nə sözdür?* – bəzi əlyazmalarda *İman edə bilirsənsə.*
b **9:24** *Dedi: «İman edirəm* – bəzi əlyazmalarda *göz yaşları içində dedi: «Ya Rəbb, iman edirəm.*
c **9:29** *Dua ilə* – bəzi əlyazmalarda *dua və orucla.*
9:34 *Luka 22:24* **9:35** *Mat. 20:26-27; 23:11; Mark 10:43-44; Luka 22:25-26*
9:36-37 *Mat. 10:40; Luka 10:16; Yəh. 13:20*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 64

38Yəhya Ona dedi: «Müəllim, biz
Sənin adınla[a] cinləri qovan bir nəfəri
gördük, amma bizim ardımızca gəlmə-
diyinə görə ona mane olduq». **39**İsa
onlara dedi: «Ona mane olmayın! Elə
bir adam yoxdur ki, Mənim adımla
möcüzə göstərsin və sonra Məni pis-
ləsin. **40**Çünki əleyhimizə olmayan bi-
zim tərəfimizdədir. **41**Məsihə məxsus
olduğunuz üçün kim sizə bir kasa su
içirdərsə, sizə doğrusunu deyirəm: mü-
kafatsız qalmayacaq.

42Kim Mənə iman edən bu kiçiklər-
dən birini pis yola çəkərsə, öz
boynuna böyük bir dəyirman daşı asıb
dənizə atılmaq onun üçün daha yaxşı
olar. **43**Əgər əlin səni pis yola çəkərsə,
onu kəs. Sənin əbədi həyata şikəst
olaraq daxil olmağın iki əllə cəhən-
nəmə, sönməz oda düşməyindən yax-
şıdır. **44**[b] **45**Əgər ayağın səni pis yola
çəkərsə, onu kəs. Sənin əbədi həyata
topal olaraq daxil olmağın iki ayaqla
cəhənnəmə atılmağından yaxşıdır. **46**[c]
47Əgər gözün səni pis yola çəkərsə,
onu çıxart. Sənin tək gözlə Allahın
Padşahlığına daxil olmağın iki gözlə
cəhənnəmə atılmağından yaxşıdır.
48Oradakıları gəmirən qurd ölmür və
oranın yanar odu sönmür. **49**Çünki
hamı odla duzlanacaq.[d] **50**Duz yaxşı
şeydir, amma əgər duz dadsız olarsa,
ona nə ilə dad verməkolar? Qoy
sizdə duz və aranızda da sülh ol-
sun».

Boşanma haqqında

(Mat. 19:1-12)

10 **1**İsa oradan ayrılıb Yəhudeya
bölgəsinə və İordan çayının o
biri tayına getdi. Yenə çoxlu adam
Onun başına yığıldı və O, adətinə görə
yenidən təlim öyrətməyə başladı.

2Bəzi fariseylər İsanın yanına gəlib
Onu sınamaq üçün belə bir sual ver-
dilər: «Kişinin öz arvadını boşamağa
icazəsi varmı?» **3**İsa onlara cavab ver-
di: «Musa sizə nə əmr etdi?» **4**Onlar
dedi: «Musa kişiyə talaq kağızını ya-
zıb arvadını boşamağa icazə verdi».
5İsa da onlara belə dedi: «O bu əmri
ürəyiniz inadkar olduğuna görə yazdı.
6Allah yaradılışın başlanğıcından
“onları kişi və qadın olaraq yaratdı”.
7“Buna görə də kişi ata-anasını tərk
edib arvadına qovuşacaq **8**və ikisi bir
bədən olacaq”. Artıq onlar iki deyil,
bir bədəndir. **9**Buna görə də qoy Al-
lahın birləşdirdiyini insan ayırmasın».

10Onlar evdə olarkən şagirdlər İsa-
ya bu barədə yenə sual verdilər. **11**İsa
onlara belə cavab verdi: «Arvadını bo-
şayıb başqası ilə evlənən kəs arvadına
münasibətdə zina edir. **12**Ərindən bo-
şanıb başqasına gedən qadın da zina
edir».

İsa uşaqlara xeyir-dua verir

(Mat. 19:13-15; Luka 18:15-17)

13Adamlar uşaqları İsanın yanına

---

a **9:38** *Sənin adınla* – bəzi əlyazmalarda *ardımızca gəlmədən Sənin adınla.*

b **9:43-44** *Yaxşıdır* – bəzi əlyazmalarda *yaxşıdır.* **44** *Oradakıları gəmirən qurd ölmür və oranın yanar odu sönmür* (Mark 9:48).

b **9:45-46** *Cəhənnəmə atılmağından yaxşıdır* – bəzi əlyazmalarda *cəhənnəmə, sönməz oda atılmağından yaxşıdır.* **46** *Oradakıları gəmirən qurd ölmür və oranın yanar odu sönmür* (Mark 9:43,48).

c **9:49** *Duzlanacaq* – bəzi əlyazmalarda *duzlanacaq. Hər qurban da duzlanacaq.*

9:43 *Mat. 5:30* **9:47** *Mat. 5:29* **9:48** *Yeş. 66:24* **9:49** *Lev. 2:13* **9:50** *Mat. 5:13; Luka 14:34-35*
9:40 *Mat. 12:30; Luka 11:23* **9:41** *Mat. 10:42* **10:4** *Qanun. 24:1-4; Mat. 5:31*
10:6 *Yar. 1:27; 5:2* **10:7-8** *Yar. 2:24* **10:11-12** *Mat. 5:32; Luka 16:18; 1Kor. 7:10-11*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 65

gətirirdilər ki, İsa onlara toxunsun. Şagirdlərsə onlara qadağan etdilər. **14**Bunu görən İsa acıqlanaraq onlara dedi: «Uşaqları buraxın, qoy Mənim yanıma gəlsinlər! Onlara mane olmayın! Çünki Allahın Padşahlığı belələrinə məxsusdur. **15**Sizə doğrusunu deyirəm: kim Allahın Padşahlığını bir uşaq kimi qəbul etməsə, oraya əsla daxil ola bilməz». **16**Sonra uşaqları qucaqlayıb əllərini onların üzərinə qoydu və xeyir-dua verdi.

Var-dövlət və Allahın Padşahlığı

(Mat. 19:16-30; Luka 18:18-30)

17İsa yola çıxarkən bir nəfər qaça-qaça Onun yanına gəldi. Onun qarşısında diz çökərək soruşdu: «Ey yaxşı Müəllim, mən nə etməliyəm ki, əbədi həyatı irs olaraq alım?» **18**İsa ona dedi: «Mənə niyə yaxşı deyirsən? Tək Allahdan başqa yaxşısı yoxdur. **19**Onun əmrlərini bilirsən: "Qətl etmə. Zina etmə. Oğurluq etmə. Yalandan şahidlik etmə. Kimisə aldatma. Ata-anana hörmət et"». **20**Bu adamsa İsaya dedi: «Müəllim, bunların hamısına gəncliyimdən bəri riayət edirəm». **21**İsa ona məhəbbətlə baxaraq dedi: «Sənin bir şeyin çatışmır: get nəyin varsa, satıb yoxsullara payla. Onda göydə xəzinən olacaq. Sonra qayıt,[a] Mənim ardımca gəl». **22**Bunu eşidən adam pərt oldu. Kədərlənib getdi, çünki var-dövləti çox idi.

23İsa ətrafındakılara baxdı və şagirdlərinə dedi: «Var-dövləti olanların Allahın Padşahlığına daxil olması nə qədər çətindir!» **24**Onun sözlərindən şagirdləri heyrət bürüdü. Amma İsa yenə onlara cavab verib dedi: «Övladlarım, Allahın Padşahlığına daxil olmaq[b] nə qədər çətindir! **25**Dəvənin iynə gözündən keçməsi varlı adamın Allahın Padşahlığına daxil olmasından asandır». **26**Onlar daha da təəccüblənərək bir-birlərinə dedilər: «Elə isə, kim xilas ola bilər?» **27**İsa onlara baxıb dedi: «Bu, insanlar üçün qeyri-mümkündür, amma Allah üçün yox. Çünki Allah üçün hər şey mümkündür».

28Peter Ona belə deməyə başladı: «Bax biz hər şeyi qoyub Sənin ardınca gəlmişik». **29**İsa cavab verdi: «Sizə doğrusunu deyirəm: Mənimlə Müjdə uğrunda ya evini ya qardaşlarını ya bacılarını ya anasını ya atasını ya uşaqlarını və yaxud tarlalarını atan elə bir kəs yoxdur ki, **30**indi bu dövrdə çəkdiyi əzab-əziyyətlə birgə bundan yüz qat artıq evlər, qardaşlar, bacılar, analar, uşaqlar, tarlalar, gələcək dövrdə isə əbədi həyat almasın. **31**Amma birinci olanların çoxu axırıncı, axırıncı olanlarsa birinci olacaq».

İsa ölüb-diriləcəyi barədə üçüncü dəfə xəbər verir

(Mat. 20:17-19; Luka 18:31-34)

32Onlar yola çıxıb Yerusəlimə gedirdilər. İsa onların qabağında gedirdi. Şagirdləri isə heyrət bürümüşdü, Onun ardınca gələnlər qorxu içində idi. İsa On İki şagirdi yenə bir tərəfə çəkib başına gələcək hadisələr barədə danışmağa başladı: **33**«Bax Yerusəlimə qalxırıq, Bəşər Oğlu başçı kahinlərə və ilahiyyatçılara təslim olunacaq.

---

a **10:21** *Qayıt* – bəzi əlyazmalarda *qayıt, çarmıxını götür* (Mark 8:34).

b **10:24** *Allahın Padşahlığına daxil olmaq* – bəzi əlyazmalarda *var-dövlətinə bel bağlayanlar üçün Allahın Padşahlığına daxil olmaq.*

10:15 *Mat. 18:2-3* **10:19** *Çıx. 20:12-16; Qanun. 5:16-20* **10:31** *Mat. 20:16; Luka 13:30*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 66

Onu ölümə məhkum edib başqa
millətlərə təslim edəcəklər. 34Onlar
Bəşər Oğlunu ələ salacaq, Ona tü-
pürəcək və qamçılayıb öldürəcəklər. O,
üç gündən sonra diriləcək».

Kim üstündür?

(Mat. 20:20-28)

35Zavdayın oğulları Yaqub və Yəh-
ya Ona yaxınlaşıb dedilər: «Müəllim,
istəyirik ki, dilədiyimizi bizim üçün
edəsən». 36İsa onlardan soruşdu: «Nə
istəyirsiniz, sizin üçün edim?» 37Onlar
İsaya dedilər: «Sən izzətlənəndə qoy
birimiz sağında, o birimiz solunda
otursun». 38Amma İsa onlara dedi:
«Nə dilədiyinizi özünüz də bilmirsiniz.
Mənim içdiyim kasadan siz də içə
bilərsinizmi? Mənim vəftiz olduğum
kimi siz də vəftiz ola bilərsinizmi?»
39Onlar dedilər: «Bilərik». İsa onlara
dedi: «Mənim içdiyim kasadan siz də
içəcəksiniz, Mənim vəftiz olduğum
kimi siz də vəftiz olacaqsınız. 40Amma
sağımda və yaxud solumda oturmağa
izin vermək Məndən asılı deyil. Ora
kimlər üçün hazırlanıbsa, onlara veri-
ləcək».
41Bunu eşidən on şagirdin Yaqubla
Yəhyaya acığı tutmağa başladı. 42On-
da İsa şagirdləri yanına çağırıb dedi:
«Bilirsiniz ki, millətlərin rəhbəri sayı-
lanlar onların üzərində hökmranlıq,
əyanları da onlara ağalıq edir. 43Sizin
aranızda isə qoy belə olmasın. Sizlər-
dən böyük olmaq istəyən xidmətçiniz
olsun. 44Aranızda birinci olmaq istə-
yən hamının qulu olsun. 45Çünki Bəşər
Oğlu gəlmədi ki, Ona xidmət etsinlər,
gəldi ki, Özü xidmət etsin və çoxlarını
satın almaq üçün Öz canını fidyə ver-
sin».

Kor Bartimayın gözləri açılır

(Mat. 20:29-34; Luka 18:35-43)

46Sonra onlar Yerixoya gəldilər. İsa
şagirdləri ilə birgə böyük izdihamla
Yerixodan çıxanda Timay oğlu Barti-
may adlı bir kor dilənçi yol kənarında
oturmuşdu. 47Nazaretli İsanın orada
olduğunu eşitdikdə «Ey Davud Oğlu
İsa! Mənə rəhm elə!» deyə bağırmağa
başladı. 48Çox adamsa ona qadağan
edib susdurmaq istədisə də, o «Ey Da-
vud Oğlu! Mənə rəhm elə!» deyə daha
ucadan bağırdı. 49İsa dayanıb dedi:
«Onu çağırın». Onlar bu kor adamı
çağıraraq dedilər: «Cəsarətli ol, qalx,
O səni çağırır». 50O, üst paltarını
üstündən atdı və yerindən sıçrayaraq
İsanın yanına gəldi. 51İsa ondan soruş-
du: «Nə istəyirsən, sənin üçün edim?»
Kor adam Ona dedi: «Rabbuni,[a] göz-
lərim açılsın». 52İsa ona dedi: «Get,
imanın səni xilas etdi». Həmin an bu
adamın gözləri açıldı və o da İsanın
ardınca getdi.

İsanın Yerusəlimə girməsi

(Mat. 21:1-11; Luka 19:28-40; Yəh. 12:12-19)

11 1Onlar Yerusəlimə yaxınlaşar-
kən Zeytun dağının yamacın-
dakı Bet-Faqe ilə Bet-Anyaya gəldik-
ləri zaman İsa şagirdlərindən ikisini
göndərərək 2onlara dedi: «Qarşınızda-
kı kəndə gedin. Oraya girən kimi hələ
heç kəsin minmədiyi, bağlanmış bir
sıpa tapacaqsınız. Onu açıb buraya
gətirin. 3Kim sizdən soruşsa: “Bunu
nə üçün edirsiniz?”, ona “bu sıpa
Rəbbə lazımdır, tezliklə yerinə qay-

a **10:51** *Rabbuni* – arami dilində *Müəllimim.*

10:38 *Luka 12:50* **10:42-44** *Mat. 23:11; Mark 9:35; Luka 22:25-26*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 67

taracaq" deyin».
4Onlar getdilər. Küçədə bir evin qa-
pısının kənarına bağlanmış sıpa tapıb
onu açdılar. 5Orada duran bəzi adam-
lar onlardan soruşdu: «Nə edirsiniz?
Bu sıpanı nə üçün açırsınız?» 6Şagird-
lər İsanın dediklərini onlara təkrarla-
yanda o adamlar şagirdlərə imkan ver-
dilər. 7Onlar sıpanı İsanın yanına
gətirdilər və öz paltarlarını sıpanın
üstünə sərdilər. İsa sıpanın belinə
mindi. 8Bir çoxu paltarlarını, bəzisi də
ətrafdakı ağaclardan kəsdikləri bu-
daqları yola döşədi. 9İsanın önündə
gedənlər və ardınca gələnlər belə nida
edirdilər:

«Hosanna![a]
Rəbbin ismi ilə Gələnə alqış olsun!
10Atamız Davudun gələn Padşahlığı
xeyir-dualı olsun!
Ən ucalarda hosanna!»

11İsa Yerusəlimə daxil olub məbədə
girdi. O hər şeyə nəzər saldı. Sonra On
İki şagirdlə bərabər Bet-Anyaya getdi,
çünki artıq gec idi.

Barsız əncir ağacı
(Mat. 21:18-19; Luka 13:6-9)

12Ertəsi gün onlar Bet-Anyadan
çıxdılar. O zaman İsa acmışdı.
13Uzaqda yarpaqlı bir əncir ağacı
gördü və ağaca yaxınlaşdı ki, bəlkə
onda meyvə tapar. Amma onun
yanına gələndə ağacda yarpaqdan
başqa bir şey tapmadı, çünki əncirin
bar mövsümü deyildi. 14Onda İsa
ağaca dedi: «Qoy səndən bir daha heç
kəs meyvə yeməsin!» Bunu şagirdləri
də eşitdi.

İsa satıcıları məbəddən qovur
(Mat. 21:12-17; Luka 19:45-48; Yəh. 2:13-22)

15Onlar Yerusəlimə gəldilər. İsa
məbədə girib orada alver edənləri qov-
mağa başladı. Sərrafların masalarını
və göyərçin satanların kürsülərini
çevirdi, 16heç kimi yük daşıyaraq mə-
bəd həyətlərindən keçməyə qoymadı.
17Onlara təlim öyrədərək dedi: «Mə-
gər yazılmayıb ki,

"Mənim evim bütün xalqlar üçün
Dua evi adlandırılacaq"?

Amma siz onu "quldur yuvasına"
çevirmisiniz!» 18Bunu eşidən başçı
kahinlər və ilahiyyatçılar İsanı öldür-
mək üçün yol axtarırdılar. Çünki bü-
tün xalq Onun təliminə təəccübləndiyi
üçün Ondan qorxurdular. 19Axşam
olanda İsa və şagirdləri şəhərdən kə-
nara çıxdı.

İmanın gücü
(Mat. 21:20-22)

20Səhər erkən onlar əncir ağacının
yanından keçəndə gördülər ki, ağac
kökündən quruyub. 21Hadisəni xatır-
layan Peter İsaya dedi: «Rabbi, bax
lənətlədiyin əncir ağacı quruyub».
22İsa cavab verib onlara dedi: «Al-
laha imanınız olsun. 23Sizə doğru-
sunu deyirəm: kim bu dağa "Qalx,
dənizə atıl!" deyərsə və ürəyində
şübhə etmədən dediyinin olacağına
inanarsa, onun üçün ediləcək. 24Buna
görə sizə deyirəm: dua edib hər nə
diləsəniz, inanın ki, artıq almısınız[b]
və istədiyiniz sizin üçün ediləcək.
25Durub dua edəndə kimdən nara-

---

a **11:9-10** *Hosanna* – ibrani dilində *xilas et* deməkdir və nida kimi işlənir.
b **11:24** *Artıq almısınız* – bəzi əlyazmalarda *alırsınız.*
11:9 *Zəb. 118:25-26* **11:17** *Yeş. 56:7; Yer. 7:11* **11:23** *Mat. 17:20-21; 1Kor. 13:2*
11:25 *Mat. 6:14-15; 18:35*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 68

zılığınız varsa, bağışlayın ki, göylərdə
olan Atanız da təqsirlərinizi bağış-
lasın». 26[a]

İsanın səlahiyyəti

(Mat. 21:23-27; Luka 20:1-8)

27Onlar yenə Yerusəlimə gəldilər.
İsa məbəddə gəzən zaman başçı ka-
hinlər, ilahiyyatçılar və ağsaqqallar
Ona yaxınlaşıb 28dedilər: «Sən bu
işləri hansı səlahiyyətlə edirsən? Bu
işləri görmək üçün Sənə bu səlahiyyəti
kim verib?» 29İsa onlara belə cavab
verdi: «Mən də sizə bir sual verə-
cəyəm; ona cavab versəniz, Mən də
bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi sizə
deyərəm. 30Yəhyanın vəftizi göydən
idimi, yoxsa insanlardan? Mənə cavab
verin». 31Onlarsa aralarında müzakirə
edərək belə dedilər: «Əgər desək
“göydən”, “Bəs nə üçün ona inanma-
dınız?” deyəcək. 32Amma desək “in-
sanlardan”?» O zaman xalqdan qor-
xurdular, çünki hamı Yəhyanı həqiqi
peyğəmbər sayırdı. 33Cavabında İsaya
dedilər: «Bilmirik». İsa da onlara dedi:
«Bunları hansı səlahiyyətlə etdiyimi
Mən də sizə demirəm».

Pis bağbanlar məsəli

(Mat. 21:33-46; Luka 20:9-19)

12 1İsa məsəllər söyləyib onlarla
danışmağa başladı: «Bir adam
üzüm bağı saldı, oranın ətrafına çəpər
çəkdi. İçində yer qazaraq üzümsıxan
düzəltdi, nəzarət qülləsi tikdi. Sonra
isə bağı bağbanlara icarəyə verərək
başqa ölkəyə getdi. 2Məhsul vaxtı
çatanda bağbanların yanına bir qul
göndərdi ki, üzüm bağının məhsu-
lundan bir qədərini onlardan alsın.
3Lakin bağbanlar qulu tutub döydülər
və əliboş geri qaytardılar. 4Bağ sahibi
onların yanına yenə başqa bir qul
göndərdi. Onun da başını vurub yar-
dılar və biabır etdilər. 5Başqasını gön-
dərdi, onu isə öldürdülər. O, çox adam
göndərdi, onlardan bəzisini döydülər,
bəzisini isə öldürdülər. 6Yanında an-
caq bir nəfər qalmışdı ki, bu da onun
sevimli oğlu idi. “Oğluma hörmət
edərlər” deyərək axırda onu onların
yanına göndərdi. 7Bağbanlarsa bir-
birlərinə dedilər: “Varis budur. Gəlin
onu öldürək, onda miras bizə qala-
caq”. 8Beləcə onu tutub öldürdülər və
bağdan kənara atdılar. 9Beləliklə, bağ
sahibi nə edəcək? Gəlib bağbanları
həlak edəcək və bağı başqalarına
verəcək. 10Məgər siz bu Müqəddəs
Yazını oxumamısınız?

“Bənnaların rədd etdiyi daş
Guşədaşı olub.
11Bu, Rəbbin işi idi,
Gözümüzdə xariqəli bir işdir”».

12Yəhudi rəhbərləri başa düşdülər
ki, İsa bu məsəli onlar barədə söylədi.
Ona görə də İsanı tutmaq üçün yol
axtarırdılar, lakin camaatdan qorx-
dular. Beləcə Onu tərk edib getdilər.

Hər kəsin öz haqqı

(Mat. 22:15-22; Luka 20:20-26)

13Sonra İsanı dediyi sözlərlə tələyə
salmaq üçün fariseylərdən və hirod-
çulardan bəzisini Onun yanına gön-
dərdilər. 14Onlar gəlib İsaya dedilər:
«Müəllim, biz bilirik ki, Sən etibarlı
adamsan və heç kimə tərəfkeşlik
etmirsən. Çünki insanlar arasında fərq

---

a **11:25-26** *Bağışlasın* – bəzi əlyazmalarda *bağışlasın.* 26 *Əgər siz bağışlamasanız, göylərdə olan Atanız da sizin təqsirlərinizi bağışlamaz* (Mat. 6:15).
12:1 *Yeş. 5:1-7* **12:10-11** *Zəb. 118:22-23*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 69

qoymursan və Allahın yolunu həqiqə-
tə görə öyrədirsən. Bizim üçün qeysərə
vergi verməyə icazə var ya yox? Biz
vergi verək ya yox?» 15Onların ikiüz-
lülüyünü bilən İsa dedi: «Məni niyə
sınağa çəkirsiniz? Mənə bir dinar
gətirin, baxım». 16Onlar da gətirdilər.
İsa soruşdu: «Sikkənin üstündəki bu
təsvir və yazı kimindir?» Ona dedilər:
«Qeysərin». 17İsa onlara dedi: «Elə isə,
qeysərin haqqını qeysərə, Allahın
haqqını Allaha verin». Onlar İsanın
sözlərinə heyrətləndilər.

Dirilmə haqqında sual

(Mat. 22:23-33; Luka 20:27-40)

18Dirilmənin olmadığını iddia edən
bəzi sadukeylər İsanın yanına gəlib
soruşdular: 19«Müəllim, Musa bizim
üçün belə yazmışdır: "Əgər bir adamın
qardaşı ölsə, arvadı dul qalsa, amma
övladı olmazsa, o biri qardaş bu dul
arvadı alıb ölən qardaşın nəslini da-
vam etdirsin". 20Yeddi qardaş var idi.
Birincisi bir arvad aldı, amma övladı
olmadan öldü. 21Bu arvadı ikinci
qardaş aldı, o da özündən sonra övlad
qoymadan öldü, üçüncüsü də, 22hətta
yeddincisinə qədər belə etdi,[a] amma
övladı olmadan öldü. Hamısından
sonra bu qadın da öldü. 23Qiyamət
günündə,[b] ölülər diriləndə bu qadın
onlardan hansının arvadı olacaq?
Çünki yeddi qardaşın yeddisi də bu
qadını almışdı».

24İsa onlara belə cavab verdi: «Nə
Müqəddəs Yazıları, nə də Allahın
qüdrətini bilirsiniz. Yanılmanıza səbəb
bu deyilmi? 25İnsanlar ölülər arasın-
dan diriləndə nə evlənir, nə də ərə
gedirlər. Ancaq səmadakı mələklər
kimi olurlar. 26Bəs ölülərin dirildiyinə
gəlincə, Musanın kitabındakı kolla
bağlı əhvalatda Allahın necə ona
"Mən İbrahimin Allahı, İshaqın Al-
lahı və Yaqubun Allahıyam" dediyini
oxumamısınızmı? 27Allah ölülərin
deyil, dirilərin Allahıdır. Beləliklə, siz
çox yanılırsınız».

Əmrlərin ən əsası

(Mat. 22:34-40; Luka 10:25-28)

28İlahiyyatçılardan biri gəlib onla-
rın mübahisələrinə qulaq asdı və İsa-
nın onlara yaxşı cavab verdiyini
görüb Ondan soruşdu: «Əmrlərin ən
əsası hansıdır?» 29İsa cavab verdi:
«Əmrlərin ən əsası budur: "Dinlə, ey
İsrail! Allahımız Rəbb yeganə Rəb-
dir. 30Allahın Rəbbi bütün qəlbinlə,
bütün varlığınla, bütün düşüncənlə və
bütün gücünlə sev".[c] 31İkincisi də
budur: "Qonşunu özün kimi sev".
Bunlardan böyük əmr yoxdur».
32İlahiyyatçı Ona dedi: «Müəllim,
Sən nə yaxşı dedin, həqiqəti söylədin.
Allah yeganədir, Ondan başqası
yoxdur. 33Onu bütün qəlbinlə, bütün
ağlınla[d] və bütün gücünlə sevmək,
qonşunu da özün kimi sevmək yan-
dırma qurbanlarının və başqa qur-
banların hamısından daha vacibdir».
34Dərrakəli cavab verdiyini görən İsa
ona dedi: «Sən Allahın Padşahlığın-
dan uzaq deyilsən». Bundan sonra
heç kim İsadan bir şey soruşmağa

---

a **12:22** *Belə etdi* – bəzi əlyazmalarda *bu arvadla evləndi.*

b **12:23** *Qiyamət günündə* – hərfi tərcümədə *Dirilmədə.*

c **12:30** *Sev* – bəzi əlyazmalarda *sev". Bu, əsas əmrdir.*

d **12:33** *Bütün ağlınla* – bəzi əlyazmalarda *bütün ağlınla, bütün varlığınla.*

12:18-19 *Qanun. 25:5; Həv. 23:8* **12:26** *Çıx. 3:6* **12:29-30** *Qanun. 6:4-5* **12:31** *Lev. 19:18*
12:32 *Qanun. 4:35*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 70

cəsarət etmədi.

Məsih kimin Oğludur?

(Mat. 22:41-46; Luka 20:41-44)

35İsa məbəddə təlim öyrədərək belə
sual verdi: «Niyə ilahiyyatçılar Məsih
Davudun Oğludur deyirlər? 36Davud
özü Müqəddəs Ruh vasitəsilə

"Rəbb mənim Ağama dedi:
‹Mən düşmənlərini ayaqlarının
altına salanadək
Sağımda otur›"

deyib. 37Davud özü Ona "Ağa" deyə
müraciət edir. O necə Davudun oğlu
ola bilər?» Böyük izdiham sevinclə
Ona qulaq asırdı.

İsa ilahiyyatçıları məzəmmət edir

(Mat. 23:5-7; Luka 20:45-47)

38İsa təlim öyrədərək dedi: «İlahiy-
yatçılardan özünüzü qoruyun. Onlar
uzun paltarlarda gəzməyi, bazar mey-
danlarında salam almağı, 39sinaqoq-
larda baş kürsüləri, ziyafətlərdə yuxarı
başı tutmağı xoşlayarlar. 40Onlar dul
qadınların evlərini yeyib-dağıdar və
özlərini göstərmək üçün uzun-uzadı
dua edərlər. Bu adamların cəzası daha
ağır olacaq».

Dul qadının ianəsi

(Luka 21:1-4)

41İsa məbədin ianə qutusunun
qarşısında oturub xalqın oraya necə
pul atmasına baxırdı. Bir çox varlı
adam oraya böyük məbləğdə pul atır-
dı. 42Bir kasıb dul qadın da gəlib bir
kodrant[a] məbləğində iki lepton[b] pul
atdı. 43İsa şagirdlərini yanına çağırıb
onlara dedi: «Sizə doğrusunu deyi-
rəm: bu kasıb dul qadın ianə qutu-
suna hamıdan çox pul atdı. 44Çünki
onların hamısı varlarının artıqlığın-
dan verdi, bu qadın isə kasıblığına
baxmayaraq, dolanmaq üçün əlində
nə varsa, hamısını verdi».

Axır zamanın əlamətləri

(Mat. 24:1-28; Luka 21:5-24)

13 1İsa məbəddən çıxarkən şagird-
lərindən biri Ona dedi: «Müəl-
lim, bax nə gözəl daşlar, nə gözəl
binalardır!» 2İsa ona dedi: «Bu böyük
binaları görürsənmi? Onların daşı daş
üstündə qalmayacaq, hamısı yerlə yek-
san olacaq».

3İsa məbədlə üzbəüz olan Zeytun
dağında oturanda Peter, Yaqub, Yəh-
ya və Andrey Ondan ayrılıqda soruş-
du: 4«Bizə söylə, bu dediklərin nə vaxt
baş verəcək? Bunların hamısı başa
çatmaq üzrə olanda hansı əlamətlər
olacaq?» 5İsa onlara cavab verməyə
başladı: «Ehtiyatlı olun, qoy sizi heç
kim aldatmasın. 6Mənim adımla çox
adam gəlib "mən Oyam" deyərək
çoxlarını aldadacaq. 7Müharibələr və
müharibə xəbərləri eşidəndə təlaşa
düşməyin. Bunlar baş verməlidir,
amma bu hələ hər şeyin axırı deyil.
8Çünki millət millətə, padşahlıq pad-
şahlığa qarşı çıxacaq. Yerbəyer zəl-
zələlər və aclıq[c] olacaq. Bunlar sanki
doğuş ağrılarının başlanğıcıdır.

9Amma siz ehtiyatlı olun. Adamlar
sizi məhkəmələrə çəkəcək, sinaqoq-
larda döyəcəklər. Onlara şəhadət et-
mək üçün siz Mənə görə valilərin və
padşahların qarşısında duracaqsınız.
10Əvvəlcə bütün millətlərə Müjdə vəz

a **12:42** *Kodrant* – pul vahidi.

b **12:42** *Lepton* – ən kiçik pul vahidi.

c **13:8** *Zəlzələlər və aclıq* – bəzi əlyazmalarda *zəlzələlər, aclıq və qarmaqarışıqlıqlar.*

12:36 *Zəb. 110:1* **13:9-13** *Mat. 10:17-22; Luka 12:11-12* **13:11** *Luka 12:11-12*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 71

olunmalıdır. **11**Sizi aparıb məhkəməyə
çəkəndə nə deyəcəyiniz barədə qabaq-
cadan qayğı çəkməyin,[a] amma həmin
vaxt sizə nə bildirilərsə, onu danışın.
Çünki danışan siz yox, Müqəddəs
Ruhdur. **12**Qardaş qardaşı, ata övladı-
nı ölümə təslim edəcək. Övladlar ata-
anasına qarşı çıxıb onları edam etdi-
rəcək. **13**Mənim adıma görə hamı sizə
nifrət edəcək. Amma axıracan dözən
xilas olacaq.

14Viranəlik[b] gətirən iyrənc şeyin heç
olmamalı yerdə qoyulduğunu gördü-
yünüz zaman – qoy oxuyan bunu
anlasın – Yəhudeyada olanlar dağlara
qaçsın. **15**Damda olan evindən nə isə
götürmək üçün aşağı enib evinə gir-
məsin. **16**Tarlada olan üst paltarını gö-
türmək üçün geri qayıtmasın. **17**Həmin
günlər hamilələrin və körpə əmizdi-
rənlərin vay halına! **18**Dua edin ki, bu
hadisə qış fəslində baş verməsin.
19Çünki o günlərdə elə bir əzab-əziyyət
olacaq ki, Allahın yaratdığı bu kaina-
tın başlanğıcından indiyə qədər beləsi
olmayıb və heç olmayacaq da. **20**Əgər
Rəbb o günləri qısaltmasaydı, heç bir
insan xilas ola bilməzdi. Amma Rəbb
seçilmişlərə – Öz seçdiyi insanlara görə
o günləri qısaldıb.

21O zaman əgər kimsə sizə desə ki,
"bax, Məsih buradadır" yaxud da
"bax, oradadır", inanmayın. **22**Çünki
yalançı məsihlər və yalançı pey-
ğəmbərlər törəyəcək. Onlar əlamətlər
və xariqələr göstərəcəklər ki, imkan
taparlarsa, seçilmişləri də aldat-
sınlar. **23**Amma siz ehtiyatlı olun!
Bax Mən sizə hər şeyi əvvəlcədən
söyləmişəm.

Bəşər Oğlunun zühuru

(Mat. 24:29-35; Luka 21:25-33)

24Amma o günlərdə, o əzab-əziyyət-
dən sonra
Günəş tutulacaq,
Ay nurunu saçmayacaq,
25Ulduzlar göydən töküləcək,
Səma cisimləri lərzəyə gələcək.

26O zaman onlar Bəşər Oğlunun
buludlar içində böyük qüdrət və izzətlə
gəldiyini görəcək. **27**Onda Bəşər Oğlu
mələklərini göndərəcək və yer üzünün
ucundan göyün ucuna qədər dörd
külək istiqamətindən Öz seçdiklərini
toplayacaq.

28Əncir ağacından ibrət alın: onun
budağı cücərib yarpaqlananda bilirsi-
niz ki, yay fəsli artıq yaxındır. **29**Eləcə
siz də bu şeylərin baş verdiyini görəndə
bilin ki, Bəşər Oğlu yaxındadır, lap
qapıdadır. **30**Sizə doğrusunu deyirəm:
bu nəsil ömrünü sona çatdırmazdan
əvvəl bütün bunlar baş verəcək. **31**Yer
və göy keçib gedəcək, amma Mənim
sözlərim əsla keçib getməyəcək.

Bilinməyən gün və saat

(Mat. 25:13-15; Luka 12:39-48)

32Lakin o günü və o saatı nə səma-
dakı mələklər, nə də Oğul bilir. Ata-
dan başqa heç kim bilmir. **33**Ehtiyatlı
olun, oyaq olun.[c] Çünki bilmirsiniz ki,
o an nə vaxt gələcək. **34**Bu, səyahətə
çıxan bir adama bənzəyir. Evindən
ayrılarkən qullarına səlahiyyət verir və

---

a **13:11** *Qayğı çəkməyin* – bəzi əlyazmalarda *qayğı çəkməyin, götür-qoy etməyin.*
b **13:14** *Viranəlik* – bəzi əlyazmalarda *Daniel peyğəmbərin bəhs etdiyi viranəlik* (Mat. 24:15).
c **13:33** *Oyaq olun* – bəzi əlyazmalarda *oyaq olun, dua edin.*
13:14 *Dan. 9:27; 11:31; 12:11* **13:15-16** *Luka 17:31* **13:19** *Dan. 12:1; Vəhy 7:14*
13:21 *Luka 17:21,23* **13:24-25** *Yeş. 13:10; 34:4; Yez. 32:7; Yoel 2:10,31; 3:15; Vəhy 6:12-13*
13:26 *Dan. 7:13; Vəhy 1:7* **13:32** *Mat. 24:36* **13:34** *Luka 12:36-38*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 72

hərəsinə bir iş tapşırır. Qapı nəza-
rətçisinə də əmr edir ki, oyaq olsun.
35 Ona görə də oyaq olun. Çünki ev
sahibinin nə vaxt – axşammı, gecə
yarısımı, xoruz banlayandamı yaxud
sübh tezdənmi gələcəyini bilmirsiniz.
36 Qoy o qəfil gəlib sizi yatan görməsin.
37 Sizə söylədiklərimi hamıya deyirəm,
oyaq olun!»

İsanı öldürmək üçün sui-qəsd hazırlanır

(Mat. 26:1-5; Luka 22:1-2; Yəh. 11:45-53)

14 1 Pasxa və Mayasız Çörək bay-
ramına iki gün qalmışdı. Başçı
kahinlər və ilahiyyatçılar İsanı hiylə ilə
tutub öldürmək üçün bir yol axtarır-
dılar. 2 Onlar deyirdilər: «Bunu bay-
ramda etməyək, yoxsa xalq arasında
qarışıqlıq düşər».

İsa Bet-Anyada

(Mat. 26:6-13; Yəh. 12:1-8)

3 İsa Bet-Anyada cüzamlı Şimonun
evində süfrəyə oturanda bir qadın
Onun yanına gəldi və qadının əlində
içində çox bahalı xalis nard yağı olan
ağ mərmər qab var idi. Qadın qabı
sındıraraq yağı İsanın başına tökdü.
4 Bəziləri acıqlanıb bir-birlərinə dedi-
lər: «Bu ətir niyə boş yerə israf olunur?
5 Axı bu ətiri üç yüz dinardan artıq
qiymətə satıb pulunu yoxsullara ver-
mək olardı». Onlar qadını danladılar.
6 Lakin İsa dedi: «Qadını rahat bura-
xın. Niyə onu incidirsiniz? O Mənim
üçün gözəl bir iş gördü. 7 Yoxsullar
həmişə sizin yanınızdadır, istədiyiniz
vaxt onlara kömək edə bilərsiniz.
Mənsə həmişə yanınızda olmayaca-
ğam. 8 Qadın bacardığını etdi. Mənim
bədənimə dəfn üçün əvvəlcədən yağ
çəkdi. 9 Sizə doğrusunu deyirəm: dün-
yanın hansı yerində Müjdə vəz edi-
lərsə, bu qadının etdiyi bu iş də
danışılacaq ki, o yada salınsın».

Yəhudanın xəyanəti

(Mat. 26:14-16; Luka 22:3-6; Yəh. 13:18-30)

10 O zaman On İki şagirddən biri
olan Yəhuda İskaryot İsanı başçı
kahinlərə təslim etmək niyyəti ilə
onların yanına getdi. 11 Başçı kahinlər
bunu eşidərkən sevindilər və Yəhu-
daya pul verəcəklərini vəd etdilər. O
da İsanı təslim etmək üçün fürsət
axtarmağa başladı.

Axırıncı şam yeməyi

*(Mat. 26:17-30; Luka 22:7-23;
Yəh. 13:21-30; 1Kor. 11:23-25)*

12 Pasxa quzusu qurban kəsildiyi
Mayasız Çörək bayramının ilk günü
şagirdləri İsadan soruşdular: «Sənin
Pasxa yeməyin üçün haraya gedib
hazırlıq görməyimizi istəyirsən?» 13 İsa
da şagirdlərindən ikisini göndərdi və
dedi: «Şəhərə girin, orada qarşınıza
səhənglə su daşıyan bir nəfər çıxacaq.
Onun ardınca gedin. 14 O hansı evə
girərsə, oranın sahibinə deyin: “Müəl-
lim deyir: ‹Şagirdlərimlə birgə Pasxa
yeməyini yeyəcəyim qonaq otağım
haradadır?›” 15 Ev sahibi sizə yuxarı
mərtəbədə döşənib hazırlanmış böyük
bir otaq göstərəcək. Orada bizim üçün
hazırlıq işləri görün». 16 Şagirdlər yola
çıxıb şəhərə getdilər. Hər şeyin Onun
dediyi kimi olduğunu gördülər və
Pasxa yeməyi üçün hazırlıq etdilər.

17 Axşam düşəndə İsa On İki şagirdi
ilə birlikdə gəldi. 18 Onlar süfrəyə otu-
rub yemək yeyərkən İsa dedi: «Sizə
doğrusunu deyirəm: sizlərdən biri –

13:35 *Mat. 24:42* **14:1** *Çıx. 12:1-27* **14:3** *Luka 7:37-38* **14:7** *Qanun. 15:11* **14:18** *Zəb. 41:9*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 73

Mənimlə yemək yeyən biri Mənə xə-
yanət edəcək». 19Onlar kədərlənməyə
başladılar və bir-bir Ondan soruş-
dular: «Mən deyiləm ki?» 20İsa onlara
dedi: «Siz On İki nəfərdən biridir.
Mənimlə birlikdə çörəyini qaba batı-
ran odur. 21Bəşər Oğlu Özü barəsində
yazıldığı kimi gedir. Amma vay o
adamın halına ki, Bəşər Oğluna xəya-
nət edir! O adam heç doğulmasaydı,
onun üçün daha yaxşı olardı».

22Onlar yeyəndə İsa çörək götürdü,
şükür duası edib onu böldü və şagird-
lərə verərək dedi: «Alın! Bu Mənim
bədənimdir». 23Sonra bir kasa götürdü
və şükür edib onu da şagirdlərə verdi
və hamısı oradan içdi. 24İsa onlara
dedi: «Bu, Əhdin[a] bağlanması üçün
çoxları uğrunda axıdılan Mənim qa-
nımdır. 25Sizə doğrusunu deyirəm: Al-
lahın Padşahlığında təzəsini içəcəyim
günə qədər üzüm ağacının məhsulun-
dan əsla içməyəcəyəm».

26Onlar ilahi oxuyandan sonra çıx-
dılar və Zeytun dağına tərəf getdilər.

Peterin inkarı əvvəlcədən bildirilir

*(Mat. 26:31-35; Luka 22:31-34;
Yəh. 13:36-38)*

27İsa şagirdlərinə dedi: «Hamınız
Məni atıb gedəcəksiniz,[b] çünki belə
yazılıb:

“Çobanı vuracağam,
Qoyunlar pərən-pərən olacaq”.

28Amma Mən diriləndən sonra sizdən
qabaq Qalileyaya gedəcəyəm». 29Peter
Ona dedi: «Hamı Səni atıb getsə də,
mən belə etməyəcəyəm». 30İsa ona
dedi: «Sənə doğrusunu deyirəm: bu
gün, bu gecə xoruz iki dəfə banla-
mazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar
edəcəksən». 31Amma Peter daha qə-
tiyyətlə danışdı: «Əgər Səninlə birlikdə
ölməyim lazım olsa belə, Səni əsla
inkar etməyəcəyəm». Bütün şagirdlər
də belə dedilər.

Getsemani bağında

(Mat. 26:36-46; Luka 22:39-46)

32Sonra Getsemani adlanan bir
yerə gəldilər. İsa şagirdlərinə dedi:
«Mən dua edərkən siz burada oturub-
qalın». 33O, Peteri, Yaqubu və Yəh-
yanı Özü ilə apardı. Özündə bir
həyəcan və narahatlıq hiss etməyə
başladı. 34Onlara belə dedi: «Ürəyimi
elə dərin kədər bürüyüb, az qalır ki,
ölüm. Burada qalın və oyaq olun».

35İsa bir qədər irəli getdi və üzüstə
yerə qapanıb dua etdi ki, mümkün-
dürsə, bu an Ondan yan keçsin. 36O
belə dedi: «Abba – Ata, Sənin üçün
hər şey mümkündür. Bu kasanı[c] Mən-
dən uzaqlaşdır. Amma Mənim yox,
Sənin iradən olsun». 37İsa şagirdlərin
yanına qayıdıb gördü ki, onlar yatıb.
O, Peteri səslədi: «Şimon, yatmısan?
Məgər bir saat oyaq qala bilməzdin?
38Oyaq qalıb dua edin ki, sınağa düş-
məyəsiniz. Ruh həvəsli, cisimsə güc-
süzdür». 39İsa yenə oradan uzaqlaşdı
və eyni sözləri təkrar edərək dua etdi.

40Qayıdanda gördü ki, onlar yenə
yatıb. Çünki onların gözləri yumulur-
du. Bilmədilər ki, İsaya nə desinlər.
41İsa üçüncü dəfə onların yanına qa-
yıdıb dedi: «Hələ də yatıb dincəlir-
siniz? Bəsdir! Vaxt yetişdi! Budur,
Bəşər Oğlu günahkarların əlinə təslim
olunur. 42Qalxın gedək. Budur, Mənə

---

a **14:24** *Əhdin* – bəzi əlyazmalarda *Yeni Əhdin* (Luka 22:20).
b **14:27** *Məni atıb gedəcəksiniz* – hərfi tərcümədə *Məndə büdrəyəcəksiniz.*
c **14:36** *Kasa* – İsanın çarmıxdakı ölümünün rəmzidir.
14:24 *Çıx. 24:8; Yer. 31:31-34* **14:27** *Zək. 13:7* **14:28** *Mat. 28:16*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 74

xəyanət edən gəlir!»

İsa həbs olunur

(Mat. 26:47-56; Luka 22:47-53; Yəh. 18:3-12)

43İsa hələ danışarkən On İki şagird-
dən biri olan Yəhuda gəlib çıxdı.
Onun yanında başçı kahinlərin, ilahiy-
yatçıların və ağsaqqalların göndərdiyi
əli qılınclı və dəyənəkli bir dəstə adam
var idi. 44İsaya xəyanət edən Yəhuda
onlara işarə ilə bildirib demişdi: «Kimi
öpsəm, İsa Odur. Onu tutub möhkəm
nəzarət altında aparın». 45O anda
İsaya yaxınlaşıb «Rabbi!» deyərək
Onu öpdü. 46Yanındakı adamlar əl
atıb İsanı tutdular. 47İsanın yanında-
kılardan biri qılınc çəkdi və baş ka-
hinin qulunu vurub qulağını qopartdı.

48İsa onlara dedi: «Nə üçün quldur
üstünə gələn kimi qılınc və dəyənək-
lərlə Məni tutmağa gəlmisiniz? 49Hər
gün məbəddə sizin yan-yörənizdə təlim
öyrədirdim, heç Məni tutmadınız.
Amma qoy Müqəddəs Yazılar yerinə
yetsin». 50Onda hamı İsanı atıb qaçdı.

51Çılpaq bədənini kətan örtüklə bü-
rüyən bir gənc İsanın ardınca gedirdi.
Əsgərlər onu yaxaladılar. 52Amma o,
kətan örtükdən sıyrılıb çılpaq qaçdı.

İsa Ali Şuranın önündə

(Mat. 26:57-68; Luka 22:54-55,63-71; Yəh. 18:13-24)

53İsanı baş kahinin yanına gətirdi-
lər. Başçı kahinlərin hamısı, ağsaqqal-
lar və ilahiyyatçılar da oraya toplaşdı.
54Peter uzaqdan baş kahinin həyətinə
qədər İsanın ardınca gedirdi. O, mü-
hafizəçilərlə birgə həyətdə, tonqalın
ətrafında oturub qızınırdı.

55Başçı kahinlər və Ali Şuranın
hamısı İsanı edam etmək üçün Onun
əleyhinə şahidlik ifadəsi axtarırdılar,
amma tapa bilmirdilər. 56Çoxları
Onun əleyhinə yalançı şahidlik etdi,
lakin ifadələri bir-birinə uyğun gəl-
mirdi. 57Bəziləri qalxıb Onun əley-
hinə yalançı şahidlik edərək dedilər:
58«Biz Onun belə dediyini eşitdik:
“Mən əllə qurulan bu məbədi dağıdıb
üç gün ərzində əllə qurulmayan başqa
bir məbəd tikəcəyəm”». 59Amma
onların da ifadələri bir-birinə uyğun
gəlmirdi.

60Baş kahin toplantı arasından
ayağa qalxıb İsadan soruşdu: «Sənin
heç cavabın yoxdur? Onlar Sənin
əleyhinə bu nə ifadədir verirlər?»
61Amma İsa susmaqda davam etdi,
heç cavab vermədi. Baş kahin yenə
Ondan soruşdu: «Xeyir-dua Sahibi
Olanın Oğlu Məsih Sənsənmi?» 62İsa
ona dedi: «Mənəm! Siz Bəşər Oğlunun
Qüdrətli Olanın[a] sağında oturduğunu
və göyün buludları ilə gəldiyini görə-
cəksiniz». 63Onda baş kahin əynindəki
paltarını cırıb dedi: «Artıq şahidlərə
nə ehtiyacımız var? 64Siz Onun küfr
söylədiyini eşitdiniz! Bəs buna nə
deyirsiniz?» Onların hamısı İsa üçün
hökm verdi ki, O, ölüm cəzasına
layiqdir.

65Bəziləri Onun üstünə tüpürməyə,
Onun gözlərini bağlayaraq yumruq
vurmağa başladılar və dedilər: «Pey-
ğəmbərlik elə görək!» Mühafizəçilər də
tutub Ona şillə vurdular.

Peter İsanı inkar edir

(Mat. 26:69-75; Luka 22:56-62; Yəh. 18:15-18,25-27)

66Peter aşağıda, həyətdə ikən baş

---

a **14:62** *Qüdrətli Olan* – yəni Allah.

14:49 *Luka 19:47-48; 21:37* **14:57-58** *Yəh. 2:19* **14:62** *Dan. 7:13* **14:63-64** *Lev. 24:16*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 75

kahinin qarabaşlarından biri gəldi.
67Qızınmaqda olan Peteri görən kimi
onu diqqətlə süzüb dedi: «Sən də
Nazaretli İsa ilə birlikdə idin».
68Amma Peter bunu inkar edərək
dedi: «Bilmirəm və başa düşmürəm,
sən nə danışırsan». O, bayır qapının
önünə çıxdı və bu anda xoruz banladı.
69Qarabaş Peteri görəndə yenə yanın-
dakılara deməyə başladı: «Bu da on-
lardandır». 70Peter yenə inkar etdi. Bir
az sonra orada duranlar yenə ona
dedilər: «Doğrudan da, sən onlar-
dansan, çünki Qalileyalısan».[a] 71Peter
isə özünü qarğıyıb and içərək dedi:
«Dediyiniz o Adamı tanımıram».

72Həmin anda xoruz ikinci dəfə
banladı. Peter İsanın «xoruz iki dəfə
banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə
inkar edəcəksən» dediyi sözü yadına
saldı. Ona görə ağlamağa başladı.

İsa Romalı vali Pilatın önündə

*(Mat. 27:1-2,11-26; Luka 23:1-25;
Yəh. 18:28-19:16)*

15 1Səhər erkən başçı kahinlər,
ağsaqqallar, ilahiyyatçılar və
Ali Şuranın hamısı dərhal məşvərət
edəndən sonra İsanın əl-qolunu bağ-
layaraq Pilatın yanına aparıb ona
təslim etdilər. 2Pilat Ondan «Yəhu-
dilərin Padşahı Sənsənmi?» deyə so-
ruşdu. İsa cavabında ona dedi: «Sənin
dediyin kimidir». 3Başçı kahinlər Onu
çox şeydə ittiham edirdilər. 4Pilat
Ondan yenə soruşdu: «Heç cavab
verməyəcəksənmi? Gör Səni nə qədər
ittiham edirlər!» 5Amma İsa yenə də
ona cavab vermədi. Pilat buna heyrət-
ləndi.

6Hər Pasxa bayramında Pilat xal-
qın xahişi ilə bir məhbusu azad edərdi.
7Üsyan zamanı adam öldürən üsyan-
çılarla birlikdə Barabba adlı bir nəfər
də həbs olunmuşdu. 8Xalq Pilatın
yanına çıxıb ondan[b] xahiş etməyə baş-
ladı ki, həmişəki kimi onların istəyini
yerinə yetirsin. 9Pilat onlara cavab
verərək dedi: «İstəyirsiniz, sizin üçün
Yəhudilərin Padşahını azad edim?»
10Çünki başçı kahinlərin İsanı paxıl-
lıqdan təslim etdiyini bilirdi. 11Ancaq
başçı kahinlər xalqı qızışdırdılar ki,
İsanın yox, Barabbanın azad olmasını
xahiş etsinlər.

12Pilat yenə onlardan soruşaraq
dedi: «Bəs nə istəyirsiniz? Yəhudilərin
Padşahı dediyiniz bu Adama nə
edim?» 13«Onu çarmıxa çək!» deyə
yenə bağırdılar. 14Pilat «Axı O nə
pislik edib?» deyə soruşdu. Onlarsa
«Onu çarmıxa çək!» deyə daha ucadan
bağırdılar. 15Xalqı razı salmaq istəyən
Pilat onlar üçün Barabbanı azad etdi.
İsanı isə qamçılatdıqdan sonra çarmı-
xa çəkilməyə təslim etdi.

Əsgərlər İsanı təhqir edir

(Mat. 27:27-31; Yəh. 19:2-3)

16Əsgərlər İsanı həyətdən içəriyə,
yəni vali sarayına apardılar. Bütün
alayı topladılar. 17Ona tünd qırmızı
bir xalat geyindirdilər və tikanlardan
bir tac hörüb başına qoydular.
18«Yəhudilərin Padşahı sağ olsun!»
deyərək İsanı salamlamağa başladılar.
19Sonra qamışla Onun başına vurub
Ona tüpürdülər və önündə diz çökərək
səcdə qıldılar. 20Onu ələ salandan
sonra tünd qırmızı xalatı əynindən
çıxarıb Öz paltarlarını geyindirdilər.
Sonra Onu çarmıxa çəkmək üçün

---

a **14:70** *Qalileyalısan* – bəzi əlyazmalarda *Qalileyalısan, nitqin də eynidir.*
b **15:8** *Pilatın yanına çıxıb ondan* – bəzi əlyazmalarda *bağırıb Pilatdan.*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 76

bayıra apardılar.

İsa çarmıxa çəkilir

(Mat. 27:32-44; Luka 23:26-43;
Yəh. 19:17-25)

21 O vaxt Şimon adlı Kirenalı bir
nəfər kənd yerindən gəlib oradan
keçirdi. O, İsgəndər və Rufusun ata-
sıdır. Onu İsanın çarmıxını daşımağa
məcbur etdilər.

22 İsanı Qolqota adlanan yerə gətir-
dilər. «Qolqota» «Kəllə yeri» demək-
dir. 23 Ona mirra[a] ilə qarışıq şərab
vermək istədilər, amma O imtina etdi.
24 İsanı çarmıxa çəkdilər. Paltarlarını
isə «kimə nə düşdü-düşdü» deyə püşk
ataraq aralarında bölüşdürdülər.
25 Üçüncü saat[b] idi ki, İsanı çarmıxa
çəkdilər. 26 Onun üzərində ittihamını
göstərən belə yazı var idi: «Yəhudilə-
rin Padşahı». 27 Onunla birlikdə biri
sağında, biri də solunda iki qulduru da
çarmıxa çəkdilər. 28 [c]

29 Gəlib-keçənlər başlarını yırğala-
yıb Ona böhtan ataraq «Nə oldu, ey
məbədi dağıdıb üç gündə tikən! 30 İndi
Özünü xilas et və çarmıxdan düş!»
deyirdilər. 31 Başçı kahinlər də ilahiy-
yatçılarla birgə eyni şəkildə İsanı ələ
salaraq bir-birlərinə deyirdilər: «Baş-
qalarını xilas edirdi, amma Özünü
xilas edə bilmir! 32 İsrailin Padşahı
Məsih qoy indi çarmıxdan düşsün ki,
biz də görüb iman edək». İsa ilə
birlikdə çarmıxa çəkilənlər də Onu
təhqir edirdilər.

İsanın ölümü

(Mat. 27:45-56; Luka 23:44-49; Yəh. 19:25-30)

33 Altıncı saatdan[d] doqquzuncu
saata qədər[e] bütün yer üzünə qaranlıq
çökdü. 34 Doqquzuncu saatda İsa uca
səslə nida edərək dedi:

«Elohi, Elohi, lema şavaqtani?»
Bu «Ey Allahım, Allahım, niyə Məni
tərk etdin?» deməkdir. 35 Orada da-
yananların bəzisi bunu eşidərkən
dedilər: «Baxın, İlyası çağırır». 36 Bir
nəfər qaçıb bir süngəri şərab sirkəsi
ilə doldurdu və bir qamışın ucuna ke-
çirərək İsaya verdi ki, içsin və dedi:
«Onu rahat buraxın, görək İlyas
gəlib Onu çarmıxdan düşürəcəkmi?»
37 İsa uca səslə qışqırıb son nəfəsini
verdi.

38 O anda məbədin pərdəsi yuxarı-
dan aşağıya qədər iki yerə parçalandı.
39 İsanın qarşısında duran yüzbaşı
Onun son nəfəsini[f] belə verdiyini gör-
dükdə «doğrudan da, bu Adam Al-
lahın Oğlu idi» dedi.

40 Olub-keçənlərə uzaqdan baxan
qadınlar da var idi. Məcdəlli Mər-
yəm, kiçik Yaqubun və Yusifin anası
Məryəmlə Şalomit də onların ara-
sında idi. 41 İsa hələ Qalileyada olan-
da bu qadınlar Onun ardınca getmiş
və Ona xidmət etmişdilər. Onunla
birgə Yerusəlimə gələn xeyli qadın da
orada idi.

---

a **15:23** *Mirra* – yəni ağrı kəsən dərman.
b **15:25** *Üçüncü saat* – hazırkı vaxtla səhər saat doqquz.
c **15:27-28** *Çarmıxa çəkdilər* – bəzi əlyazmalarda *çarmıxa çəkdilər.* **28** *Müqəddəs Yazılarda yazılan yerinə yetdi: «Üsyankarlara tay tutuldu»* (Luka 22:37).
d **15:33** *Altıncı saat* – hazırkı vaxtla günorta saat on iki.
e **15:33** *Doqquzuncu saat* – hazırkı vaxtla günortadan sonra saat üç.
f **15:39** *Son nəfəsini* – bəzi əlyazmalarda *nida edib axır nəfəsini.*

15:21 *Rom. 16:13* **15:24** *Zəb. 22:18* **15:29-30** *Zəb. 22:7; 109:25; Mark 14:57-58; Yəh. 2:19*
15:34 *Zəb. 22:1* **15:36** *Zəb. 69:21* **15:38** *Çıx. 26:31-33* **15:40-41** *Luka 8:2-3*

Mark Lat:Azeri Bible Latin 16.01.2009 12:12 Page 77

İsanın dəfni

(Mat. 27:57-61; Luka 23:50-56; Yəh. 19:38-42)

42O gün Hazırlıq günü, yəni Şənbədən əvvəlki gün idi. Artıq axşam düşəndə **43**Ali Şuranın hörmətli üzvlərindən biri olan, Allahın Padşahlığını gözləyən Arimateyalı Yusif gəldi. O cəsarət edib Pilatın yanına getdi və İsanın cəsədini istədi. **44**Pilat İsanın belə tez ölməsinə heyrət etdi və yüzbaşını yanına çağırıb soruşdu: «O çoxdanmı ölüb?» **45**Yüzbaşıdan vəziyyəti öyrənəndən sonra cəsədi Yusifə verdi. **46**Yusif kəfən aldı, cəsədi çarmıxdan endirib kəfənə bükdü və qayada qazılmış qəbirə qoydu. O, qəbirin ağzına bir daş yuvarladı. **47**Məcdəlli Məryəm və Yusifin anası Məryəm baxıb cəsədin hara qoyulduğunu gördülər.

İsanın dirilməsi

(Mat. 28:1-8; Luka 24:1-9; Yəh. 20:1-10)

16 **1**Şənbə günü keçəndən sonra Məcdəlli Məryəm, Yaqubun anası Məryəm və Şalomit ətirlər aldılar ki, gedib İsanın cəsədinə çəksinlər. **2**Həftənin ilk günü[a] səhər tezdən, günəş doğanda onlar qəbirin yanına gəldilər. **3**Onlar bir-birlərinə deyirdilər: «Görəsən qəbirin ağzındakı daşı bizim üçün kim kənara yuvarlayacaq?» **4**Başlarını qaldırıb baxanda gördülər ki, daş kənara yuvarlanıb. Bu daş nəhəng idi. **5**Qəbirə girib sağ tərəfdə ağ xalat geyinmiş bir gəncin oturduğunu gördülər və heyrətə gəldilər. **6**Bu şəxs onlara dedi: «Siz heyrətlənməyin! Çarmıxa çəkilmiş Nazaretli İsanı axtarırsınız. O dirilmişdir! Burada yoxdur. Bax bu Onu qoyduqları yerdir. **7**İndi isə gedin, Onun şagirdlərinə və Peterə belə söyləyin: "İsa Qalileyaya sizdən qabaq gedir. Sizə dediyi kimi Onu orada görəcəksiniz"». **8**Qadınlar qəbirdən çıxıb qaçdılar. Onları bir lərzə bürümüşdü, mat qalmışdılar. Qorxularından heç kimə bir söz demirdilər.

İsa şagirdlərə görünür

(Mat. 28:9-10; Luka 24:13-35; Yəh. 20:11-18)

9İsa həftənin birinci günü səhər tezdən, diriləndən sonra əvvəlcə yeddi cin qovduğu Məcdəlli Məryəmə göründü. **10**Məryəm gedib İsanın yanında olub, indi isə yas tutaraq ağlayanlara xəbər verdi. **11**Amma onlar İsanın diri olduğunu və Məryəmə göründüyünü eşidərkən inanmadılar.

12Bundan sonra İsa kənd yerinə gedən yoldan keçən onlardan ikisinə başqa surətdə göründü. **13**Onlar geri qayıdıb o birilərinə xəbər verdilər, amma o biriləri də bunlara inanmadılar.

İsa şagirdlərinə tapşırıq verir

(Mat. 28:16-20; Luka 24:36-49; Yəh. 20:19-23; Həv. 1:6-8)

14Nəhayət, İsa süfrəyə oturan On Bir şagirdə göründü; onları imansızlıqlarına və ürəklərinin inadkar olduğuna görə məzəmmət etdi, çünki Onun diri olduğunu görənlərə inanmamışdılar. **15**İsa şagirdlərinə dedi: «Dünyanın hər tərəfinə gedin, bütün yaradılışa Müjdəni vəz edin. **16**İman

---

a **16:2** *Həftənin ilk günü* – yəni bazar günü.

16:7 *Mat. 26:32; Mark 14:28*

edib vəftiz olan kəs xilas olacaq, iman
etməyənsə məhkum olacaq. 17İman
edənləri isə bu əlamətlər müşayiət
edəcək: Mənim adımla cinləri qova-
caqlar, yeni dillərdə danışacaqlar,
18ilanları əlləri ilə götürəcəklər, öldü-
rücü zəhər içsələr belə, onlara təsir
etməyəcək, əllərini xəstələrin üzərinə
qoyacaq və onlar şəfa tapacaq».

İsanın göyə qaldırılması

(Luka 24:50-53; Həv. 1:9-11)

19Beləcə Rəbb İsa onlarla danışan-
dan sonra göyə qaldırıldı və Allahın
sağında oturdu. 20Şagirdlərsə gedib
hər yerdə Müjdəni vəz etdilər. Rəbb
onlarla birgə işləyirdi, onları müşayiət
edən əlamətlərlə kəlamı təsdiqləyirdi.

a **16:20** 9-20-ci ayələr ən qədim yunan əlyazmalarında yoxdur.